

Budapest,
2008. december 18.,
csütörtök

181. szám

Ára: 895,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
2008: XCIII. tv.	
2008: XCIV. tv.	
2008: XCV. tv.	
160/2008. (XII. 18.) FVM r.	
29/2008. (XII. 18.) IRM r.	
156/2008. (XII. 18.) AB h.	
157/2008. (XII. 18.) AB h.	
158/2008. (XII. 18.) AB h.	
159/2008. (XII. 18.) AB h.	
160/2008. (XII. 18.) AB h.	
161/2008. (XII. 18.) AB h.	
162/2008. (XII. 18.) AB h.	
163/2008. (XII. 18.) AB h.	
164/2008. (XII. 18.) AB h.	
165/2008. (XII. 18.) AB h.	
166/2008. (XII. 18.) AB h.	
167/2008. (XII. 18.) AB h.	
168/2008. (XII. 18.) AB v.	
169/2008. (XII. 18.) AB v.	
170/2008. (XII. 18.) AB v.	
1083/2008. (XII. 18.) Korm. h.	
51/2008. (XII. 18.) KüM h.	
A Magyar Köztársaság 2008. évi költségvetéséről szóló 2007. évi CLXIX. törvény módosításáról	24134
A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény módosításáról	24134
Az Európai Parlament magyarországi képviselőinek jogállásáról szóló 2004. évi LVII. törvény módosításáról	24134
A kiegészítő történelmi bázis jogosultság megállapításáról	24135
Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet módosításáról szóló 25/2008. (XI. 18.) IRM rendeletről	24138
Az Alkotmánybíróság határozata	24139
Az Alkotmánybíróság határozata	24140
Az Alkotmánybíróság határozata	24142
Az Alkotmánybíróság határozata	24143
Az Alkotmánybíróság határozata	24144
Az Alkotmánybíróság határozata	24145
Az Alkotmánybíróság határozata	24147
Az Alkotmánybíróság határozata	24149
Az Alkotmánybíróság határozata	24150
Az Alkotmánybíróság határozata	24152
Az Alkotmánybíróság határozata	24155
Az Alkotmánybíróság határozata	24162
Az Alkotmánybíróság végzése	24167
Az Alkotmánybíróság végzése	24168
Az Alkotmánybíróság végzése	24169
A Kossuth- és Széchenyi-díj Bizottság tagjainak kinevezéséről	24170
A Magyar Köztársaságnak a Meteorológiai Műholdak Hasznosításának Európai Szervezete kiváltságairól és mentességeiről szóló Jegyzőkönyvéhez való csatlakozásáról szóló 2008. évi LIV. törvény 2–3. §-a hatálybalépéséről	24171

II. Törvények

2008. évi XCIII. törvény

a Magyar Köztársaság 2008. évi költségvetéséről szóló 2007. évi CLXIX. törvény módosításáról*

1. § A Magyar Köztársaság 2008. évi költségvetéséről szóló 2007. évi CLXIX. törvény a 8. §-t követően a következő 8/A. §-sal egészül ki:

„8/A. § (1) A pénzügyminiszter – a Kormány előzetes jóváhagyásával, a pénzügyi közvetítőrendszer stabilitásának fenntartása érdekében – a Magyar Köztársaság területén székhellyel rendelkező hitelintézetben a Magyar Állam nevében és javára részesedést és egyéb befolyást szerezhet.

(2) Az (1) bekezdés szerinti részesedés és egyéb befolyás megszerzésére irányuló kifizetést a pénzügyminiszter 2009. február 28-ig teljesíthet legfeljebb 300 000,0 millió forint összegben.

(3) A (2) bekezdés szerinti kifizetést 2008. és 2009. években a központi költségvetés XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezet felhalmozási jellegű kiadásai között kell önálló jogcím-csoporton elszámolni. E kiadás összegével a fejezet tervezett kiadása 2008. és 2009. években túlléphető.”

2. § (1) E törvény a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) E törvény a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2008. évi XCIV. törvény

a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény módosításáról**

1. § A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) 1. számú mellékletében az „Állami főiskolák” alcím „Tessedik Sámuel Főiskola, Szarvas” szövegrésze hatályát veszti.

* A törvényt az Országgyűlés a 2008. december 15-i ülésnapján fogadta el.

** A törvényt az Országgyűlés a 2008. december 8-i ülésnapján fogadta el.

2. § Az Ftv. 1. számú mellékletében

a) a „Nem állami főiskolák” alcím „Szegedi Hittudományi Főiskola, Szeged” szövegrésze hatályát veszti;

b) a „Nem állami főiskolák” alcím a magyar abc által meghatározott felsorolás rendje szerint kiegészül a „Gál Ferenc Hittudományi Főiskola, Szeged” szövegrésszel.

3. § (1) E törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kitévéllel – a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

(2) E törvény 1. §-a 2009. január 1-jén lép hatályba.

(3) E törvény 2009. február 1-jén hatályát veszti.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2008. évi XCV. törvény

az Európai Parlament magyarországi képviselőinek jogállásáról szóló 2004. évi LVII. törvény módosításáról*

1. § Az Európai Parlament magyarországi képviselőinek jogállásáról szóló 2004. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Epjtv.) törvény 6. §-a a következő (6) és (7) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A 2004–2009. közötti európai parlamenti ciklusban az Európai Parlamenthez tartozó és a 2009-től kezdődő ciklusban újból megválasztott képviselő a tiszteletdíj, az átmeneti ellátás és a nyugdíjak tekintetében – az Európai Parlament 2005/684/EK, Euratom határozatban foglaltak szerint – dönthet úgy, hogy tevékenysége teljes időtartamára e törvény 7. §-a, 13. §-a, 14. §-a szerinti ellátásokra válik jogosulttá.

E döntést az e törvény hatálybalépését követő 30 napon belül írásbeli nyilatkozatban közölni kell az Országgyűlés elnökével.

(7) Az az európai parlamenti képviselő, aki a (6) bekezdésben foglalt nyilatkozatot nem tett, az Európai Parlament 2005/684/EK, Euratom határozatban foglaltak szerinti tiszteletdíjra, nyugdíjra, illetve átmeneti ellátásokra jogosult.”

2. § Az Epjtv. 7. §-a (1) és (2) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép, és egyidejűleg a következő 7/A. §-sal egészül ki:

„7. § (1) Amennyiben az európai parlamenti képviselő a 6. § (6) bekezdése szerinti nyilatkozatot tett, társadalom-

* A törvényt az Országgyűlés a 2008. december 15-i ülésnapján fogadta el.

biztosítási jogállására a munkaviszonyban állókra vonatkozó szabályok az irányadóak azzal, hogy az európai parlamenti képviselők tiszteletdíja társadalombiztosítási járulék alapjául szolgáló jövedelem, és az európai parlamenti képviselői megbízást heti 36 órát meghaladó foglalkozásnak kell tekinteni. Az egészségügyi hozzájárulás fizetésére az arról szóló külön törvényben foglaltakat kell alkalmazni.

(2) Amennyiben az európai parlamenti képviselő a 6. § (6) bekezdése szerinti nyilatkozatot tett, megbízásának időtartama – ideértve a 14. §-ban meghatározott hat hónagra folyósított ellátás időtartamát is – munkaviszonyban töltött időnek, illetőleg nyugdíjra jogosító szolgálati időnek számít. A munkaviszonyt a közszolgálati, hivatásos szolgálati, közalkalmazotti, valamint bírósági és ügyészségi jogviszony számításánál e jogviszonyban töltött szolgálati időnek kell beszámítani.

7/A. § Amennyiben az európai parlamenti képviselő nem tett a 6. § (6) bekezdése szerinti nyilatkozatot, megbízásának időtartamát munkaviszonyban, közszolgálati, hivatásos szolgálati, közalkalmazotti, bírósági, ügyészségi jogviszonyban töltött időként kell beszámítani.

A 2009. évtől kezdődő két európai parlamenti ciklus időtartama alatti képviselői megbízás időtartamát a nemzeti rendszerben, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 37. §-ának (1) bekezdése alkalmazásában nyugdíjra jogosító szolgálati időnek kell tekinteni, ha a képviselő a képviselői megbízásának időtartamára eső tiszteletdíja után a nyugdíjjarulékot megfizette. Ebben az esetben a nyugdíjbiztosítási járulék összegét a központi költségvetés a Nyugdíjbiztosítási Alap részére megfizeti. Magánnyugdíjpénztári tagok esetén a nyugdíjjarulék, valamint a magánnyugdíjpénztári tagdíj megfizetésére a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultokról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény rendelkezései az irányadók.”

3. § Az Epjtv. 14. §-a (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„14. § (1) Amennyiben a 2004–2009. közötti európai parlamenti ciklusban mandátumot szerzett képviselő, illetve a 6. § (6) bekezdése szerinti nyilatkozatot tett képviselő megbízása az Európai Parlament működésének befejezésével szűnik meg, és a volt európai parlamenti képviselő a megbízását legalább két évig látta el – újraválasztásának esetét kivéve – további hat hónapon keresztül az alapdíjának és pótdíjának a megbízása megszűnését megelőző hat havi átlagának megfelelő összegű ellátásra jogosult. Az erre az időre folyósított díjazás időtartama is munkaviszonyban töltött időnek számít.”

4. § E törvény az Európai Parlament 2009-ben kezdődő parlamenti ciklusának első napján lép hatályba.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter 160/2008. (XII. 18.) FVM rendelete

a kiegészítő történelmi bázis jogosultság megállapításáról

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (3) bekezdés *b)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § *a)* pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva, a következőket rendelem el:

1. §

(1) E rendelet alkalmazásában:

a) mezőgazdasági termelő: az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott egységes területalapú támogatás (SAPS) 2008. évi igénybevitelével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 39/2008. (III. 29.) FVM rendelet 1. § *b)* pontja szerinti mezőgazdasági termelő;

b) kiegészítő történelmi bázis jogosultság: a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Eljárási tv.) 9. § *n)* pontja szerinti mezőgazdasági vagyoni értékű jog;

c) új belépő a területalapú támogatások vonatkozásában: az a mezőgazdasági termelő, aki (amely) 2004–2006 között nem nyújtott be egységes terület alapú támogatási kérelmet;

d) új belépő a hízottbika-tartás támogatása vonatkozásában: az a mezőgazdasági termelő, aki (amely) 2004–2006 között nem nyújtott be hízottbika-tartás támogatására vonatkozó kérelmet, vagy rendelkezett elfogadott támogatási kérelemmel, de 2007-ben hízottbika-tartás támogatás történelmi bázis nem került a részére megállapításra és 2006. december 31-én nem rendelkezett korrekció megállapítására jogosult állománnyal;

e) eredeti jogosult: az a mezőgazdasági termelő, akinek (amelynek) részére a kiegészítő történelmi bázis jogosultság első alkalommal megállapításra kerül;

f) ENAR nyilvántartás: a szarvasmarha-fajok egyedinek jelöléséről, valamint Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló 99/2002. (XI. 5.) FVM rendeletben szereplő nyilvántartás;

g) *hímivarú szarvasmarha*: ivartalanított vagy nem ivartalanított hímivarú, háziasított szarvasmarhaféle;

h) *anyajuh*: az 1782/2003/EK tanácsi rendelet 112. cikk a) pontjában meghatározott nőivarú juh;

i) *új belépő az anyajuh-tartás támogatása vonatkozásában*: az a mezőgazdasági termelő, aki (amely) a 2008. évi támogatási határozatában meghatározott állattal rendelkezik és 2006-ban nem nyújtott be anyajuh-tartás támogatására vonatkozó kérelmet.

(2) Mezőgazdasági termelő jogutódja nem tekinthető az (1) bekezdés c), d) és i) pontjaiban meghatározott új belépőnek.

2. §

(1) A rendeletben foglaltak alapján kiegészítő történelmi bázis jogosultságra jogosult az a mezőgazdasági termelő, aki/amely az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott egységes területalapú támogatás (SAPS) 2008. évi igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 39/2008. (III. 29.) FVM rendeletben foglaltak szerint megállapított támogatható területtel rendelkezik, és

a) 2006-ban egységes területalapú támogatásban részesült az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap Garancia Részlegéből finanszírozott egységes területalapú támogatás 2006. évi igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 24/2006. (III. 31.) FVM rendelet alapján, azonban a támogatott területek után az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap Garancia Részlegéből finanszírozott egységes területalapú támogatásokhoz kapcsolódó 2006. évi kiegészítő nemzeti támogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 25/2006. (III. 31.) FVM rendelet mellékletében meghatározott, egyes szántóföldi növények termesztéséhez nyújtott kiegészítő nemzeti támogatást kérelmezte, de azt nem tudta igénybe venni;

b) 2007-ben, mint az 1. § c) pontja szerinti új belépő első alkalommal részesült az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott egységes területalapú támogatás (SAPS) 2007. évi igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 28/2007. (IV. 20.) FVM rendelet alapján járó támogatásból, és jelentette be szántóföldi növények termesztését ugyanezen rendelet 1. § a) pontja szerinti támogatási kérelmen az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott egységes területalapú támogatásokhoz (SAPS) kapcsolódó 2007. évi kiegészítő nemzeti támogatások (top up) igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 29/2007. (IV. 20.) FVM rendelet mellékletében meghatározottak alapján;

c) 2008-ban, mint az 1. § c) pontja szerinti új belépő első alkalommal részesült az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott egységes területalapú támogatás (SAPS) 2008. évi igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 39/2008. (III. 29.) FVM rendelet

alján járó támogatásból, és jelentette be szántóföldi növények termesztését ugyanezen rendelet 1. § a) pontja szerinti támogatási kérelmen az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott egységes területalapú támogatásokhoz (SAPS) kapcsolódó 2007. évi kiegészítő nemzeti támogatások (top up) igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 29/2007. (IV. 20.) FVM rendelet mellékletében meghatározottak alapján.

(2) A rendeletben foglaltak alapján kiegészítő történelmi bázis jogosultságra jogosult az a mezőgazdasági termelő, aki (amely) a 2007/2008-as tejkvóta évben a tehéntej termékpálya szabályozásában alkalmazott kvótarendszerről szóló 69/2004. (IV. 29.) FVM rendelet 10. § (4) és (5) bekezdése alapján az országos kvótatartalékból ellentételezés nélkül jutott tejkvótához.

(3) A rendeletben foglaltak alapján kiegészítő történelmi bázis jogosultságra jogosult az az 1. § (1) bekezdés d) pontja szerinti mezőgazdasági termelő, aki (amely) az adott állatok tenyésztésének állattartójaként az Eljárási tv. szerinti regisztrációs számának feltüntetésével szerepel a szarvasmarha ENAR rendelet szerinti nyilvántartásban, továbbá rendelkezett 2007. január 1. és 2008. szeptember 30. között vágóhídon levágott, vagy élő állatként Európai Unió kívüli harmadik országba exportált vagy másik európai uniós tagállamba szállított 9 hónapos vagy annál idősebb hímivarú szarvasmarhával.

(4) A rendeletben foglaltak alapján kiegészítő történelmi bázis jogosultságra jogosult az a mezőgazdasági termelő, aki (amely)

a) az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap Garancia Részlegéből finanszírozott egységes területalapú támogatásokhoz kapcsolódó 2006. évi kiegészítő nemzeti támogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 25/2006. (III. 31.) FVM rendelet alapján anyajuh után támogatásban részesült;

b) az 1. § (1) bekezdés i) pontja szerinti mezőgazdasági termelő.

3. §

(1) A kiegészítő történelmi bázis jogosultság mennyisége az alábbiak szerint szolgáló

a) két tizedesjegy pontossággal hektárban kifejezett mezőgazdaságilag művelt terület,

b) egész számra kerekített kilogrammban kifejezett tejkvóta, illetve

c) darabszámban kifejezett állat egyedszám alapján kerül megállapításra.

(2) A mezőgazdasági termelőt megillető kiegészítő történelmi bázis jogosultság alábbiak szerint szolgáló termőföld területet, kvóta mennyiséget, az állatlétszámot, illetve ezek alapján az (1) bekezdésben foglaltak figyelembevételével a kiegészítő történelmi bázisjogosultság mennyiségét a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH) hivatalból állapítja meg.

(3) A mezőgazdasági termelő legkésőbb a 2009. évi egységes támogatási kérelem benyújtásával egyidejűleg egészben vagy részben lemondhat az országos tartalék javára a részére megállapított kiegészítő történelmi bázis jogosultságról. A lemondás elfogadásáról az MVH határozatban dönt.

4. §

(1) A kiegészítő történelmi bázis jogosultság olyan – öröklés, átalakulás, egyesülés (beolvadás, összeolvadás), szétválás (kiválás, különválás) miatt bekövetkezett jogutódlás kivételével – önállóan nem forgalomképes mezőgazdasági vagyoni értékű jog, amely kizárólag annál a mezőgazdasági termelőnél vehető figyelembe

- a) akinek (amelynek) részére azt megállapították, és
- b) 2009-ben egységes támogatási kérelmet nyújt be.

(2) A kiegészítő történelmi bázis jogosultság a megállapításáról rendelkező határozat jogerőre emelkedésének napján kerül a jogosult tulajdonába.

(3) A kiegészítő történelmi bázis jogosultság vonatkozásában bekövetkezett öröklés, jogutódlás és lemondás esetén a történelmi bázis jogosultságról szóló 106/2007. (IX. 24.) FVM rendeletben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

5. §

(1) A 2. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben a mezőgazdasági termelő részére azon mezőgazdasági terület után kerül megállapításra kiegészítő történelmi bázis jogosultság, amely terület hasznosítását 2006-ban benyújtott támogatási kérelmében eredetileg az egyes szántóföldi növények termesztéséhez kötött kiegészítő nemzeti támogatás igénybevételi feltételeként megjelölt termény termelésére szolgáló területként jelölt meg, de utóbb e terület hasznosítási módját terület pihentetés alá eső területre módosította, és így e terület után csak egységes területalapú támogatást vett igénybe.

(2) A kiegészítő történelmi bázisjogosultság mennyiségének megállapítása során figyelembe kell venni a kedvezményezett pihentetett területei arányának 2005-ről 2006-ra történő változását, a kedvezményezett összes szántóföldi növények termesztéséhez kötött nemzeti kiegészítő támogatásban részesülő területeihez képest. Kiegészítő történelmi bázisjogosultság legfeljebb a pihentetett terület arányának 2005-ről 2006-ra történt növekedésének erejéig állapítható meg.

6. §

(1) A 2. § (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben a mezőgazdasági termelő részére a 2. § (1) bekezdés b) és

c) pontja szerinti bejelentett területe vonatkozásában az MVH által megállapított mezőgazdasági területek után határozható meg kiegészítő történelmi bázis jogosultság. A kiegészítő történelmi bázis jogosultság mennyiségének megállapítása során ezen jogosult területek 2007–2008. évi átlagát kell figyelembe venni. A fenti jogosult területek megállapításakor a 2008. évi egységes területalapú kérelem hasznosításra vonatkozó adatainak 2008. szeptember 30. után jelzett pontosításai nem vehetők figyelembe.

(2) A kiegészítő történelmi bázis jogosultságok mennyiségének megállapításakor a 2008. támogatási évre rendelkezésre álló, jogutódlással vagy örökléssel szerzett történelmi bázis jogosultságok mennyiségét ki kell vonni az (1) bekezdés szerint megállapított átlagértékből.

7. §

(1) A 2. § (1) bekezdés c) pontja szerinti bejelentett területek vonatkozásában az MVH által megállapított mezőgazdasági területek után a terület nagyságának megfelelő mértékű kiegészítő történelmi bázis jogosultság állapítható meg a mezőgazdasági termelő részére. A fenti jogosult terület megállapításakor a 2008. évi egységes területalapú kérelem hasznosításra vonatkozó adatainak 2008. szeptember 30. után jelzett pontosításai nem vehetők figyelembe.

(2) A kiegészítő történelmi bázis jogosultságok megállapításakor a 2008. támogatási évre megállapított, jogutódlással vagy örökléssel szerzett történelmi bázisjogosultságok mennyiségét ki kell vonni az (1) bekezdésben megállapított értékből.

8. §

A 2. § (2) bekezdés a) pontja szerinti esetben a kiegészítő történelmi bázis jogosultság mértékét a 2007/2008-as kvótaévben a termelő számára a tehéntej termékpálya szabályozásában alkalmazott kvótarendszerről szóló 69/2004. (IV. 29.) FVM rendelet 10. § (4) és (5) bekezdése alapján az országos kvótatartalékból ellentételezés nélkül juttatott és a 2007/2008-as kvótaév zárását követően meg nem vont tejkvóta mennyisége alapján kell megállapítani.

9. §

(1) A 2. § (3) bekezdése szerinti esetben a kiegészítő történelmi bázis jogosultság mértékének alapjául szolgáló hizott bika egyedszám a 2007. január 1. és 2008. szeptember 30. között vágóhídon levágott, vagy élő állatként Európai Unió kívüli harmadik országba exportált vagy másik európai uniós tagállamba szállított, 9 hónapos vagy annál idősebb, az ENAR nyilvántartás alapján visszaigazolt hímivarú szarvasmarhalétszám alapján kerül megállapításra.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben a kiegészítő történelmi bázis jogosultság megállapításának feltétele, hogy

a) a mezőgazdasági termelő az ENAR nyilvántartás alapján a hímvivarú szarvasmarhát a tenyészetéből a 9. § (1) bekezdés szerinti módon, az ENAR nyilvántartás szerinti kikerülése előtt legalább 2 hónapig tartotta, és

b) a hímvivarú szarvasmarhának a tenyészetből történő kikerülése és az (1) bekezdés szerinti feltételek teljesülése között legfeljebb 30 nap telt el.

(3) A kiegészítő történelmi bázis jogosultság kizárólag azon mezőgazdasági termelő részére kerül megállapításra, aki/amely a szarvasmarha ENAR rendelet szerinti jelentési kötelezettségnek megfelelően az állat tenyészetéből történő kikerülésének, valamint vágásának, illetve exportjának bejelentését a szarvasmarha ENAR rendeletben foglaltak szerinti határidőig megtette.

10. §

(1) A 2. § (4) bekezdése szerinti esetben az anyajuh után járó kiegészítő történelmi bázis jogosultságot az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap Garancia Részlegéből finanszírozott egységes területalapú támogatásokhoz kapcsolódó 2006. évi kiegészítő nemzeti támogatás igénybevételevel kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 25/2006. (III. 31.) FVM rendelet alapján igénybe vett anyajuhtartás támogatás keretében meghatározott állatlétszám alapján kell megállapítani.

(2) Az anyajuh után járó kiegészítő történelmi bázisjogosultságok mértéke a 2008. év végéig a meghatározott állatlétszámban bekövetkezett változásokkal kiigazításra kerül.

11. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) A 2009-ben benyújtásra kerülő egységes támogatási kérelem alapján járó támogatás mértékének, illetve a támogatási jogosultság egységértékének megállapításánál a mezőgazdasági termelő részére 2009. február 3-án rendelkezésre álló történelmi bázis jogosultságot, illetve az egységes támogatási kérelem 2009. évi benyújtásakor rendelkezésre álló kiegészítő történelmi bázis jogosultságot kell figyelembe venni.

12. §

E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a történelmi bázis jogosultságról szóló 106/2007. (IX. 24.) FVM rendelet 2. §-a a következő (4)–(5) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az (1) bekezdésben foglaltak szerinti átírási kérelem, valamint a (3) bekezdés szerinti lemondásra irányuló kérelem 2009. február 3. és a 2009. évi egységes támogatási kérelem benyújtására nyitva álló időszak között nem nyújtható be. Az ezen időszakban benyújtott kérelmeket az MVH érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

(5) A (2) bekezdés szerinti öröklés, illetve jogutódlás miatt bekövetkezett változás átvezetése iránti kérelem a 2009. évi egységes támogatási kérelem benyújtására nyitva álló időszak végéig nyújtható be.”

Gráf József s. k.,

földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

Az igazságügyi és rendészeti miniszter 29/2008. (XII. 18.) IRM rendelete

az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet módosításáról szóló 25/2008. (XI. 18.) IRM rendeletéről

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 1982. évi 17. törvényerejű rendelet 42/A. § (1) és (3) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján, az igazságügyi és rendészeti miniszter feladat- és hatásköréről szóló 164/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § c) pontjában foglalt feladatkörömben a következőket rendelem:

1. §

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet módosításáról szóló 25/2008. (XI. 18.) IRM rendelet nem lép hatályba.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Dr. Draskovics Tibor s. k.,
igazságügyi és rendészeti miniszter

VI. Az Alkotmánybíróság határozatai és végzései

Az Alkotmánybíróság 156/2008. (XII. 18.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 327/2008. (X. 30.) OVB határozatát megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Köz-
lönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) a 327/2008. (X. 30.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh.) úgy döntött, hogy megtagadja annak az országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának a hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepel: „*Kezdeményezzük a vonatkozó törvények olyan tartalmú módosítását, hogy az önkormányzatok törzsvagyonaiban lévő közcélú vízellátási létesítmények létrehozására, fenntartására és üzemeltetésére irányuló tevékenység gyakorlása csak kizárólagos önkormányzati részesedéssel működő gazdálkodó szervezet részére legyen átengedhető*”. Az OVB megállapította, hogy az aláírásgyűjtő íven feltett kérdés nem felel meg a népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 17. §-ában foglalt egyértelműségi feltételnek, mivel a kezdeményezésben szereplő „kizárólagos önkormányzati részesedéssel” kitétel nem értelmezhető. Az OVBh. a Magyar Közlöny 2008. évi 154. számában, 2008. október 30-án jelent meg. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése szerint az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet benyújtani. A határozat ellen 2008. november 6-án, határidőn belül, a hitelesítési eljárás kezdeményező-

je kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz. A kifogás benyújtójának állítása szerint a „kizárólagos önkormányzati részesedéssel” megfogalmazás megfelel az egyértelműségi követelménynek, hiszen az – érvelése szerint – „olyan gazdálkodó szervezetekre vonatkozik, amelyekben önkormányzati részesedésen kívül más részesedés nincs” és azt a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgt.) is használja a 9. § (1) bekezdésében, amely a következő rendelkezéseket tartalmazza:

„9. § (1) Az állam a kizárólagos tulajdonában, valamint az önkormányzat (önkormányzati társulás) a törzsvagyonaiban lévő víziközmű létesítmények létesítéséről, fenntartásáról, üzemeltetéséről (a továbbiakban együttesen: működtetés) a következő módokon gondoskodhat:

a) olyan gazdálkodó szervezetet hoz létre, amelyben kizárólagos részesedéssel rendelkezik – ide nem értve a munkavállalói résztulajdont,

(...)”

Ezért a kifogás benyújtója az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárásra kötelezését kérte.

Az Alkotmánybíróság a Ve. 131. §-ára, illetve 130. § (3) bekezdésére tekintettel a kifogást soron kívül bírálta el.

II.

A kifogás elbírálása során az Alkotmánybíróság az alábbi jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg döntését:

1. Az Alkotmány figyelembe vett rendelkezései:

„28/B. § (1) Országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet.”

„28/D. § Országos népi kezdeményezést legalább 50 000 választópolgár nyújthat be. Az országos népi kezdeményezés arra irányulhat, hogy az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdést az Országgyűlés tűzze a napirendjére. Az országos népi kezdeményezésben megfogalmazott kérdést az Országgyűlés köteles megtárgyalni.”

2. Az Nsztv. érintett rendelkezései:

„17. § A népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést.”

„18. § Az Országos Választási Bizottság akkor tagadja meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,

b) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,

c) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”

3. A Ve. érintett rendelkezései:

„170. § (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helyben hagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási

Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

„131. § Az országos népi kezdeményezés során a 117–121. § és a 130. § (1) és (3) bekezdésének rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.”

III.

A kifogás megalapozott.

1. A jelen ügyben az Alkotmánybíróság hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása jogorvoslati eljárás, ezért az Alkotmánybíróság a kifogásban foglaltak – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.] – azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben és az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.].

2. Az OVB a határozatában arra alapította a hitelesítés megtagadását, hogy a kérdésben használt „kizárólagos önkormányzati részesedéssel” kitétel nem értelmezhető és így a kezdeményezés megfogalmazása nem felel meg az egyértelműségi követelménynek.

Az Alkotmánybíróság eljárása során megállapította, hogy a Vgt. – ha nem is szó szerinti konstrukcióban – használja ezt a megfogalmazást, így a kérdés egyértelműségének hiánya az OVB által megfogalmazott indok alapján nem állapítható meg, ezért az OVBh.-t megsemmisítette, és az OVB-t új eljárásra utasította.

Hasonlóképpen döntött az Alkotmánybíróság az egyértelműség megállapítása kérdésében a 64/2008. (IV. 30.) AB határozatában (ABK 2008, április, 537.).

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVBh.-nak a Magyar Közlönyben való közzétételére tekintettel rendelte el.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1257/H/2008.

Az Alkotmánybíróság 157/2008. (XII. 18.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 323/2008. (X. 30.) OVB határozatát megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) a 323/2008. (X. 30.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh.) úgy döntött, hogy megtagadja annak az országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának a hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepel: „*Kezdeményezzük a vonatkozó törvények olyan tartalmú módosítását, hogy az állam tulajdonában lévő közcélú vízellátási létesítmények létrehozására, fenntartására és üzemeltetésére irányuló tevékenység gyakorlása csak kizárólagos állami részesedéssel működő gazdálkodó szervezet részére legyen átengedhető*”. Az OVB megállapította, hogy az aláírásgyűjtő íven feltett kérdés nem felel meg a népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 17. §-ában foglalt egyértelműségi feltételnek, mivel a kezdeményezésben szereplő „kizárólagos állami részesedéssel” fogalom használata miatt az nem egyértelmű a választópolgárok számára. Az OVBh. a Magyar Közlöny 2008. évi 154. számában, 2008. október 30-án jelent meg. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése szerint az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet benyújtani. A határozat ellen 2008. november 6-án, határidőn belül, a hitelesítési eljárás kezdeményezője kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz. A kifogás benyújtójának állítása szerint a „kizárólagos állami részesedéssel” megfogalmazás megfelel az egyértelműségi követelménynek, hiszen az – érvele szerint – „olyan gazdálkodó szervezetekre vonatko-

zik, amelyekben az állami részesedésen kívül más részesedés nincs” és azt a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgt.) is használja a 9. § (1) bekezdésében, amely a következő rendelkezéseket tartalmazza:

„9. § (1) Az állam a kizárólagos tulajdonában, valamint az önkormányzat (önkormányzati társulás) a törzsvagyonaiban lévő víziközmű létesítmények létesítéséről, fenntartásáról, üzemeltetéséről (a továbbiakban együttesen: működtetés) a következő módokon gondoskodhat:

a) olyan gazdálkodó szervezetet hoz létre, amelyben kizárólagos részesedéssel rendelkezik – ide nem értve a munkavállalói résztulajdont,

(...)”

Ezért a kifogás benyújtója az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárásra kötelezését kérte.

Az Alkotmánybíróság a Ve. 131. §-ára, illetve 130. § (3) bekezdésére tekintettel a kifogást soron kívül bírálta el.

II.

A kifogás elbírálása során az Alkotmánybíróság az alábbi jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg döntését:

1. Az Alkotmány figyelembe vett rendelkezései:

„28/B. § (1) Országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet.”

„28/D. § Országos népi kezdeményezést legalább 50 000 választópolgár nyújthat be. Az országos népi kezdeményezés arra irányulhat, hogy az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdést az Országgyűlés tűzze a napirendjére. Az országos népi kezdeményezésben megfogalmazott kérdést az Országgyűlés köteles megtárgyalni.”

2. Az Nsztv. érintett rendelkezései:

„17. § A népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést.”

„18. § Az Országos Választási Bizottság akkor tagadja meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,
b) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,

c) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”

3. A Ve. érintett rendelkezései:

„170. § (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

„131. § Az országos népi kezdeményezés során a 117–121. § és a 130. § (1) és (3) bekezdésének rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.”

III.

A kifogás megalapozott.

1. A jelen ügyben az Alkotmánybíróság hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása jogorvoslati eljárás, ezért az Alkotmánybíróság a kifogásban foglaltak – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.] – azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben és az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.].

2. Az OVB a határozatában arra alapította a hitelesítés megtagadását, hogy a kérdésben használt „kizárólagos állami részesedéssel” fogalom használata miatt a kezdeményezés megfogalmazása nem felel meg az egyértelműségi követelménynek.

Az Alkotmánybíróság eljárása során megállapította, hogy a Vgt. – ha nem is szó szerinti konstrukcióban – használja ezt a megfogalmazást, így a kérdés egyértelműségének hiánya az OVB által megfogalmazott indok alapján nem állapítható meg, ezért az OVBh.-t megsemmisítette, és az OVB-t új eljárásra utasította.

Hasonlóképpen döntött az Alkotmánybíróság az egyértelműség megállapítása kérdésében a 64/2008. (IV. 30.) AB határozatában (ABK 2008, április, 537.).

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVBh.-nak a Magyar Közlönyben való közzétételére tekintettel rendelte el.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., *Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,*
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k., *Dr. Trócsányi László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1256/H/2008.

**Az Alkotmánybíróság
158/2008. (XII. 18.) AB
határozata**

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak országos népszavazás aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 299/2008. (X. 3.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Köz-
lönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) a 299/2008. (X. 3.) OVB határozatával megtagadta egy országos népszavazás aláírásgyűjtő ívének hitelesítését. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt: „Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkotson arról, hogy a választási bizottságok üléséről készült jegyzőkönyvet a választási bizottság hozza nyilvánosságra?”. Az OVB az indokolásában arra hivatkozott, hogy az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 118. § (3)–(5) bekezdéseiben megfogalmazott követelményeknek és eltér a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvénynek az országos népszavazási kezdeményezésen és az országos népi kezdeményezésen történő végrehajtásáról szóló 11/2008. (III. 1.) ÖTM rendelet (a továbbiakban: R.) mellékletében megállapított aláírásgyűjtő ív mintájától, mivel az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát a kezdeményezők a bal alsó sarokban aláírták.

2. A 299/2008. (X. 3.) OVB határozat a Magyar Köz-
löny 2008. évi 142. számában, 2008. október 3-án jelent meg. A Ve. 130. § (1) bekezdése szerint az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet benyújtani. A határozat ellen 2008. október 14-én a kezdeményezők nyújtottak be kifogást.

A kifogás benyújtói szerint az aláírásgyűjtő ívet az R. melléklete szerint állították ki, és mivel nincs jogszabályi rendelkezés arról, hogy „a kezdeményezőknek az aláírásgyűjtő ívet hol kell, vagy hol nem lehet aláírni, vagy

»leszignálni«, ezért az OVB határozata törvényt sértő”. Érvelésük szerint a „választópolgár alkotmányos és személyes joga, hogy az általa megfogalmazott kérdést – ha kívánja – aláírásával hitelesítse, illetve biztonságossá tegye a tekintetben, hogy abba mások a benyújtást követően változtatást ne eszközölhessenek, illetve ezáltal a kezdeményező (...) személye (...) beazonosítható legyen”.

A kifogás benyújtói sérelmezték továbbá, hogy az OVB ülésének a honlapon közzétett meghívója nem felelt meg a Ve. vonatkozó rendelkezéseinek. A közzétett napirendből ugyanis a kezdeményezők nem értesülhettek arról, hogy az OVB a kezdeményezésüket tárgyalja, így nem állt módjukban az ülésen megjelenni és nyilatkozataikat megtenni sem, ami a Ve. 3. § c) és d) pontjának, a 6. § (1) bekezdésének, a 21. § (1) bekezdésének, a 29/A. § (3) bekezdésének és a 116. §-ának sérelmét eredményezte. Minderre tekintettel kérték az OVB kifogásolt határozatának megsemmisítését és az OVB új eljárás lefolytatására való kötelezését.

II.

A kifogás nem megalapozott.

1. A jelen ügyben az Alkotmánybíróság hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása jogorvoslati eljárás, ezért az Alkotmánybíróság a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság e hatáskörében eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el feladatát [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

2. Az Alkotmánybíróság számos határozatában hangsúlyozta, hogy az „országos népszavazás kezdeményezésében való részvétel jogának érvényesülését a törvény többek között olyan, az aláírásgyűjtő ívvel szemben támasztott formai előírásokkal is biztosítja, amelyek garanciát nyújtanak arra, hogy az aláírásgyűjtő ívet aláíró választópolgár eredményesen támogassa a kérdés országos népszavazásra bocsátását. Ezért fokozott jelentősége van az aláírásgyűjtő ív törvényességének, annak, hogy az aláírásgyűjtő ív a legapróbb részletekig megfeleljen a törvény formai előírásainak is” [49/2008. (IV. 22.) AB határozat, ABH 2008. április, 488, 490.]. A Ve. 118. §-a pontosan meghatározza, hogy mit kell tartalmaznia az országos népszavazás kezdeményezésére szolgáló aláírásgyűjtő ívnek. Annak érdekében, hogy az aláírásgyűjtő ív mindenben megfeleljen a törvényben szabályozott tartalmi követelményeknek, az R. mellékletében kötelezően alkalmazandó mintaként meghatározta az országos népi kezdeményezés, illetőleg országos népszavazás kezdeményezésére írá-

nyuló aláírásgyűjtés során használható aláírásgyűjtő ív mintáját.

Azt a kifogás benyújtói sem vitatták, hogy az OVB-hez benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányát aláírták. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldánya emiatt nem felel meg a vonatkozó jogszabályi előírásoknak, ezért a 299/2008. (X. 3.) OVB határozatot, az abban foglalt indokolás szerint helybenhagyta. Tekintettel arra, hogy az OVB eljárásával kapcsolatos kifogás a határozat tartalmát nem érintette, ezért annak vizsgálatát az Alkotmánybíróság mellőzte.

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben történt közzétételére tekintettel rendelte el.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., *Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,*
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., *Dr. Trócsányi László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1203/H/2008.

**Az Alkotmánybíróság
159/2008. (XII. 18.) AB
határozata**

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak országos népszavazás aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 298/2008. (X. 3.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) a 298/2008. (X. 3.) OVB határozatával megtagadta egy országos népszavazás aláírásgyűjtő ívének hitelesítését. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt: „Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkotson a választási bizottságok jogi személyiségéről?”. Az OVB az indokolásában arra hivatkozott, hogy az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 118. § (3)–(5) bekezdéseiben megfogalmazott követelményeknek és eltér a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvénynek az országos népszavazási kezdeményezésen és az országos népi kezdeményezésen történő végrehajtásáról szóló 11/2008. (III. 1.) ÖTM rendelet (a továbbiakban: R.) mellékletében megállapított aláírásgyűjtő ív mintájától, mivel az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát a kezdeményezők a bal alsó sarokban aláírták.

2. A 298/2008. (X. 3.) OVB határozat a Magyar Közlöny 2008. évi 142. számában, 2008. október 3-án jelent meg. A Ve. 130. § (1) bekezdése szerint az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet benyújtani. A határozat ellen 2008. október 14-én a kezdeményezők nyújtottak be kifogást.

A kifogás benyújtói szerint az aláírásgyűjtő ívet az R. melléklete szerint állították ki, és mivel nincs jogszabályi rendelkezés arról, hogy „a kezdeményezőknek az aláírásgyűjtő ívet hol kell, vagy hol nem lehet aláírni, vagy »leszignálni«, ezért az OVB határozata törvényt sértő”. Érvelésük szerint a „választópolgár alkotmányos és személyes joga, hogy az általa megfogalmazott kérdést – ha kívánja – aláírásával hitelesítse, illetve biztonságossá tegye a tekintetben, hogy abba mások a benyújtást követően változtatást ne eszközölhessenek, illetve ezáltal a kezdeményező (...) személye (...) beazonosítható legyen”.

A kifogás benyújtói sérelmezték továbbá, hogy az OVB ülésének a honlapon közzétett meghívója nem felelt meg a Ve. vonatkozó rendelkezéseinek. A közzétett napirendből ugyanis a kezdeményezők nem értesülhettek arról, hogy az OVB a kezdeményezésüket tárgyalja, így nem állt módjukban az ülésen megjelenni és nyilatkozataikat megtenni sem, ami a Ve. 3. § *c)* és *d)* pontjának, a 6. § (1) bekezdésének, a 21. § (1) bekezdésének, a 29/A. § (3) bekezdésének és a 116. §-ának sérelmét eredményezte. Minderre tekintettel kérték az OVB kifogásolt határozatának megsemmisítését és az OVB új eljárás lefolytatására való kötelezését.

II.

A kifogás nem megalapozott.

1. A jelen ügyben az Alkotmánybíróság hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása jogorvoslati eljárás, ezért az Alkotmánybíróság a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság e hatáskörében eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el feladatát [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

2. Az Alkotmánybíróság számos határozatában hangsúlyozta, hogy az „országos népszavazás kezdeményezésében való részvétel jogának érvényesülését a törvény többek között olyan, az aláírásgyűjtő ívvel szemben támasztott formai előírásokkal is biztosítja, amelyek garanciát nyújtanak arra, hogy az aláírásgyűjtő ívet aláíró választópolgár eredményesen támogassa a kérdés országos népszavazásra bocsátását. Ezért fokozott jelentősége van az aláírásgyűjtő ív törvényességének, annak, hogy az aláírásgyűjtő ív a legapróbb részletekig megfeleljen a törvény formai előírásainak is” [49/2008. (IV. 22.) AB határozat, ABH 2008. április, 488, 490.]. A Ve. 118. §-a pontosan meghatározza, hogy mit kell tartalmaznia az országos népszavazás kezdeményezésére szolgáló aláírásgyűjtő ívnek. Annak érdekében, hogy az aláírásgyűjtő ív mindenben megfeleljen a törvényben szabályozott tartalmi követelményeknek, az R. mellékletében kötelezően alkalmazandó mintaként meghatározta az országos népi kezdeményezés, illetőleg országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtés során használható aláírásgyűjtő ív mintáját.

Azt a kifogás benyújtói sem vitatták, hogy az OVB-hez benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányát aláírták. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldánya emiatt nem felel meg a vonatkozó jogszabályi előírásoknak, ezért a 298/2008. (X. 3.) OVB határozatot, az abban foglalt indokolás szerint helybenhagyta. Tekintettel arra, hogy az OVB eljárásával kapcsolatos kifogás a határozat tartalmát nem érintette, ezért annak vizsgálatát az Alkotmánybíróság mellőzte.

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben történt közzétételére tekintettel rendelte el.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., *Dr. Lenkovic Barnabás s. k.,*
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k., *Dr. Trócsányi László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1202/H/2008.

Az Alkotmánybíróság 160/2008. (XII. 18.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 296/2008. (X. 3.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) a 296/2008. (X. 3.) OVB határozatával megtagadta egy országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítését. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt: „Kezdeményezzük, hogy az Országgyűlés alkosson törvényt a választási bizottságok jogi személyiségéről”. Az OVB az indokolásában arra hivatkozott, hogy az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 118. § (3)–(5) bekezdéseiben megfogalmazott követelményeknek és eltér a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvénynek az országos népszavazási kezdeményezésen és az országos népi kezdeményezésen történő végrehajtásáról szóló 11/2008. (III. 1.) ÖTM rendelet (a továbbiakban: R.) mellékletében megállapított aláírásgyűjtőív mintájától, mivel az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát a kezdeményezők a bal alsó sarokban aláírták.

2. A 296/2008. (X. 3.) OVB határozat a Magyar Közlöny 2008. évi 142. számában, 2008. október 3-án jelent

meg. A Ve. 130. § (1) bekezdése szerint az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet benyújtani. A határozat ellen 2008. október 14-én a kezdeményezők nyújtottak be kifogást.

A kifogás benyújtói szerint az aláírásgyűjtő ívet az R. melléklete szerint állították ki, és mivel nincs jogszabályi rendelkezés arról, hogy „a kezdeményezőknek az aláírásgyűjtő ívet hol kell, vagy hol nem lehet aláírni, vagy »leszignálni«, ezért az OVB határozata törvénysértő.” Érvelésük szerint a „választópolgár alkotmányos és személyes joga, hogy az általa megfogalmazott kérdést – ha kívánja – aláírásával hitelesítse, illetve biztonságossá tegye a tekintetben, hogy abba mások a benyújtást követően változtatást ne eszközölhessenek, illetve ezáltal a kezdeményező (...) személye (...) beazonosítható legyen”.

A kifogás benyújtói sérelmezték továbbá, hogy az OVB ülésének a honlapon közzétett meghívója nem felelt meg a Ve. vonatkozó rendelkezéseinek. A közzétett napirendből ugyanis a kezdeményezők nem értesülhettek arról, hogy az OVB a kezdeményezésüket tárgyalja, így nem állt módjukban az ülésen megjelenni és nyilatkozataikat megtenni sem, ami a Ve. 3. § c) és d) pontjának, a 6. § (1) bekezdésének, a 21. § (1) bekezdésének, a 29/A. § (3) bekezdésének és a 116. §-ának sérelmét eredményezte. Minderre tekintettel kérték az OVB kifogásolt határozatának megsemmisítését és az OVB új eljárás lefolytatására való kötelezését.

II.

A kifogás nem megalapozott.

1. A jelen ügyben az Alkotmánybíróság hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása jogorvoslati eljárás, ezért az Alkotmánybíróság a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság e hatáskörében eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el feladatát [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

2. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az országos népszavazás és ekként a népi kezdeményezés tekintetében is különös jelentősége van az aláírásgyűjtő ív törvényességének, annak, hogy az aláírásgyűjtő ív a legapróbb részletekig megfeleljen a törvény formai előírásainak [49/2008. (IV. 22.) AB határozat, ABH 2008. április, 488, 490.]. A Ve. 131. §-a értelmében az országos népi kezdeményezés során a Ve. 117–121. §-ait és a 130. § (1) és (3) bekezdésének rendelkezéseit kell megfelelően alkal-

mazni. A Ve. 118. §-a pedig pontosan meghatározza, hogy mit kell tartalmaznia az aláírásgyűjtő ívnek. Annak érdekében, hogy az aláírásgyűjtő ív mindenben megfeleljen a törvényben szabályozott tartalmi követelményeknek, az R. mellékletében kötelezően alkalmazandó mintaként meghatározta az országos népi kezdeményezés, illetőleg országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtés során használható aláírásgyűjtő ív mintáját.

Azt a kifogás benyújtói sem vitatták, hogy az OVB-hez benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányát aláírták. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldánya emiatt nem felel meg a vonatkozó jogszabályi előírásoknak, ezért a 296/2008. (X. 3.) OVB határozatot, az abban foglalt indokolás szerint helybenhagyta.

Tekintettel arra, hogy az OVB eljárásával kapcsolatos kifogás a határozat tartalmát nem érintette, ezért annak vizsgálatát az Alkotmánybíróság mellőzte.

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben történt közzétételére tekintettel rendelte el.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., *Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,*
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., *Dr. Trócsányi László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1200/H/2008.

Az Alkotmánybíróság 161/2008. (XII. 18.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 294/2008. (X. 3.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Köz-
lönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) a 294/2008. (X. 3.) OVB határozatával megtagadta egy országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítését. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt: „Kezdeményezzük, hogy az Országgyűlés alkosson törvényt arról, hogy a választási bizottságok üléséről készült jegyzőkönyvet a választási bizottság hozza nyilvánosságra.” Az OVB az indokolásában arra hivatkozott, hogy az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 118. § (3)–(5) bekezdéseiben megfogalmazott követelményeknek és eltér a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvénynek az országos népszavazási kezdeményezésen és az országos népi kezdeményezésen történő végrehajtásáról szóló 11/2008. (III. 1.) ÖTM rendelet (a továbbiakban: R.) mellékletében megállapított aláírásgyűjtőív mintájától, mivel az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát a kezdeményezők a bal alsó sarokban aláírták.

2. A 294/2008. (X. 3.) OVB határozat a Magyar Köz-
löny 2008. évi 142. számában, 2008. október 3-án jelent meg. A Ve. 130. § (1) bekezdése szerint az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet benyújtani. A határozat ellen 2008. október 14-én a kezdeményezők nyújtottak be kifogást.

A kifogás benyújtói szerint az aláírásgyűjtő ívet az R. melléklete szerint állították ki, és mivel nincs jogszabályi rendelkezés arról, hogy „a kezdeményezőknek az aláírásgyűjtő ívet hol kell, vagy hol nem lehet aláírni, vagy »leszignálni«, ezért az OVB határozata törvénsértő.” Érvelésük szerint a „választópolgár alkotmányos és személyes joga, hogy az általa megfogalmazott kérdést – ha kívánja – aláírásával hitelesítse, illetve biztonságossá tegye a tekintetben, hogy abba mások a benyújtást követően változtatást ne eszközölhessenek, illetve ezáltal a kezdeményező (...) személye (...) beazonosítható legyen”.

A kifogás benyújtói sérelmezték továbbá, hogy az OVB ülésének a honlapon közzétett meghívója nem felelt meg a Ve. vonatkozó rendelkezéseinek. A közzétett napirendből ugyanis a kezdeményezők nem értesülhettek arról, hogy az OVB a kezdeményezésüket tárgyalja, így nem állt módjukban az ülésen megjelenni és nyilatkozataikat megtenni sem, ami a Ve. 3. § *c)* és *d)* pontjának, a 6. § (1) bekezdésének, a 21. § (1) bekezdésének, a 29/A. § (3) bekezdésének és a 116. §-ának sérelmét eredményezte. Minderre tekin-

tettel kérték az OVB kifogásolt határozatának megsemmisítését és az OVB új eljárás lefolytatására való kötelezését.

II.

A kifogás nem megalapozott.

1. A jelen ügyben az Alkotmánybíróság hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § *h)* pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása jogorvoslati eljárás, ezért az Alkotmánybíróság a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság e hatáskörében eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el feladatát [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

2. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az országos népszavazás és ekként a népi kezdeményezés tekintetében is különös jelentősége van az aláírásgyűjtő ív törvényességének, annak, hogy az aláírásgyűjtő ív a legapróbb részletekig megfeleljen a törvény formai előírásainak [49/2008. (IV. 22.) AB határozat, ABH 2008. április, 488, 490.]. A Ve. 131. §-a értelmében az országos népi kezdeményezés során a Ve. 117–121. §-ait és a 130. § (1) és (3) bekezdésének rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. A Ve. 118. §-a pedig pontosan meghatározza, hogy mit kell tartalmaznia az aláírásgyűjtő ívnek. Annak érdekében, hogy az aláírásgyűjtő ív mindenben megfeleljen a törvényben szabályozott tartalmi követelményeknek, az R. mellékletében kötelezően alkalmazandó mintaként meghatározta az országos népi kezdeményezés, illetőleg országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtés során használható aláírásgyűjtő ív mintáját.

Azt a kifogás benyújtói sem vitatták, hogy az OVB-hez benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányát aláírták. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldánya emiatt nem felel meg a vonatkozó jogszabályi előírásoknak, ezért a 294/2008. (X. 3.) OVB határozatot, az abban foglalt indokolás szerint helybenhagyta.

Tekintettel arra, hogy az OVB eljárásával kapcsolatos kifogás a határozat tartalmát nem érintette, ezért annak vizsgálatát az Alkotmánybíróság mellőzte.

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatának a Magyar Köz-
lönyben történt közzétételére tekintettel rendelte el.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Bragyova András* s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1198/H/2008.

Az Alkotmánybíróság 162/2008. (XII. 18.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 199/2008. (V. 19.) OVB határozatát megsemmisíti és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján magán-személy kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 199/2008. (V. 19.) OVB határozata ellen, amelyben az OVB határozatának megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását kéri.

A 199/2008. (V. 19.) OVB határozat a Magyar Közlöny 77. számában 2008. május 22-én jelent meg. A kifogást 2008. június 5-én – a Ve. 130. § (1) bekezdésében előírt határidőn belül és módon – terjesztették elő.

Az OVB vitatott határozatában hitelesítette annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ívnek a mintapéldányát, amelyen a következő kérdés szerepel:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az országgyűlési választásokon mandátumhoz jusson a pártlista, ha az azt állító párt területi listái elérik a választópolgárok által valamennyi területi pártlistára leadott és országosan összesített érvényes szavazatok 1 százalékát?”

Az OVB a döntését a következőkkel indokolta:

„Az Országos Választási Bizottság 376/2007. (IX. 27.) OVB határozatával megtagadta az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését, arra hivatkozva, hogy a népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem egyértelmű, mert megteveszti a választópolgárokat. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor 64/2008. (IV. 30.) AB határozatával megsemmisítette az OVB határozatát, és a bizottságot új eljárásra utasította.

Az AB határozatának indokolása szerint az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény használja a pártlista fogalmat, így a kérdés egyértelműségének hiánya az OVB által megfogalmazott indok alapján nem állapítható meg.

Az Alkotmánybíróság határozatában foglaltakra tekintettel az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesíti.”

A kifogás benyújtójának álláspontja szerint az OVB-nek az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *d)* pontja alapján meg kellett volna tagadnia a kérdés hitelesítését, mert az az Országgyűlés hatáskörébe tartozó szervezetalakítási kérdésnek minősül.

A kifogás benyújtója álláspontját az Alkotmánybíróság 25/2004. (VII. 7.) AB határozatában, 58/2006. (X. 13.), valamint 62/2007. (X. 17.) AB határozataiban kifejtett érvelésre alapítja.

Az indítványozó kifogásában idézi az Alkotmánybíróság e határozataiban – az Országgyűlés létszámára vonatkozó népszavazási kezdeményezések kapcsán – az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *d)* pontjának értelmezésére vonatkozóan kifejtett álláspontját, mely szerint szervezetalakításnak minősül az is, ha az Országgyűlés a saját összetételét, a képviselők számát illetően hoz döntést.

II.

Az Alkotmánybíróság a kifogásokat az Alkotmány, az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.), valamint a Ve. alábbi rendelkezései alapján vizsgálta meg:

1. Alkotmány

„28/C. § (5) Nem lehet országos népszavazást tartani:
(...)

d) az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási (-átalakítási, -megszüntetési) kérdésekről,
(...)”

2. Nsztv.

„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
(...)

b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani, (...)"

3. Ve.

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani. (...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

III.

A kifogás megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg.

Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás, melynek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben és az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el.

2. A jelen eljárás tárgyát képező aláírásgyűjtő ív hitelesítése tárgyában már korábban folyt eljárás. Először az OVB 376/2007. (IX. 27.) OVB határozatával megtagadta az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését azzal az indokolással, hogy a kérdésben használt „pártlista” határozatlan fogalom, ilyen fogalmat a vonatkozó törvények nem használnak, így az megteveszti a választópolgárokat. Az OVB-nek ezt a határozatát az Alkotmánybíróság 64/2008. (IV. 30.) AB határozatában (ABK 2008. április, 537.) – a hitelesítési eljárás kezdeményezőjének kifogása alapján – felülvizsgálta. A kifogásban foglaltaknak helyt adva, a határozat indokolásában az Alkotmánybíróság rámutatott arra, hogy az OVB határozatban megfogalmazott indok alapján a kérdés egyértelműségének hiánya nem állapítható meg, ezért az OVB határozatát megsemmisítette és új eljárást rendelt el az ügyben. Az OVB az új eljárásban kizárólag az Alkotmánybíróság határozatára hivatkozással döntött az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítéséről, nem vizsgálta, hogy a kérdés hitelesítésének az Alkotmányban, illetőleg törvényben szabályozott feltételei fennállnak-e. Az Alkotmánybíróság határozatában csak abban a kérdésben foglalt állást, hogy az OVB határozatába foglalt érvelés alapján a kérdés hitelesítése törvényesen

nem tagadható meg. Az Alkotmánybíróság határozatából ugyanakkor nem következett a kérdés hitelesítésének kötelezettsége. Ezért az OVB-nek az új eljárásban vizsgálnia kellett volna a hitelesítés egyéb feltételeinek fennállását, így azt is, hogy kérdés nem tartozik-e olyan tárgykörbe, amelynek népszavazásra bocsátását az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése megtiltja.

3. Az Alkotmánybíróság 25/2004. (VII. 7.) AB határozatában (ABH 2004, 381.) értelmezte az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés d) pontjának azt a rendelkezését, mely szerint nem lehet országos népszavazást tartani az Országgyűlés hatáskörébe tartozó szervezetalakítási kérdésekről. E határozatában megállapította:

„Az Országgyűlés döntési jogkörébe tartozó szervezet-alakító kérdésekről az Országgyűlés számos formában és minőségében dönthet. Alkotmányozó hatalomként az Alkotmányban szereplő állami szervtípusokat is alakíthatja, törvényhozóként az alkotmányban nem szereplő kérdésekben szabályozhat az Alkotmány keretei között. Szerveket hozhat létre, szüntethet meg, alakíthat át, de határozati formában is hozhat egyes – pl. a saját belső szervezetére vonatkozó – szervezetalakító döntéseket. Az Országgyűlés alkotmányozóként és törvényhozóként is szabályozhatja a saját létrejötté, működése szabályait. Ugyanúgy, ahogyan bármely más szerv létrejöttére, alakulására, összetételére vonatkozó országgyűlési szabályozás szervezetalakításnak minősül, ennek minősül az is, ha az Országgyűlés a saját összetételét, a képviselők számát illetően hoz döntést.” (ABH 2004, 381, 385.)

A hitelesítésre benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányán szereplő kérdés az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény 8. § (5) bekezdésének a) pontjában szabályozott ún. „parlamentari küszöb” öt százalékról egy százalékra való leszállítására irányul. Az eredményes népszavazás nemcsak a választójogi szabályok módosításával járna, hanem jelentősen megváltoztatná az Országgyűlés összetételét, és szükségképpen maga után vonná az Országgyűlés belső szervezetének (frakciók, bizottságok, stb.) átalakítását is.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán szereplő kérdés az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének d) pontjába ütközik. Ezért az Alkotmánybíróság a 199/2008. (V. 19.) OVB határozatot megsemmisítette és az OVB-t új eljárásra utasította.

Az Alkotmánybíróság, tekintettel az OVB határozat Magyar Közlönyben való megjelenésére, elrendelte e határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k., Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 594/H/2008.

Az Alkotmánybíróság 163/2008. (XII. 18.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 14/2008. (I. 8.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján magánszemély kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 14/2008. (I. 8.) OVB határozata ellen, amelyben az OVB határozatának megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását kéri.

A 14/2008. (I. 8.) OVB határozat a Magyar Közlöny 4. számában 2008. január 11-én jelent meg. A kifogást 2008. január 23-án – a Ve. 130. § (1) bekezdésében előírt határidőn belül és módon – terjesztették elő.

Az OVB vitatott határozatában hitelesítette annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ívnek a mintapéldányát, amelyen a következő kérdés szerepel:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az országgyűlési választások egyéni választókerületeit úgy határozzák meg, hogy minden egyes választókerület esetén, a választói névjegyzékben szereplő emberek száma ne térhessen el öt százaléknál nagyobb mértékben az országos átlagtól?”

A kifogás benyújtójának álláspontja szerint a kérdés az Országgyűlés hatáskörébe tartozó szervezetalakítási kérdés, ezért hitelesítése sérti az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *d)* pontját, így az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését meg kellett volna tagadnia. Álláspontja alátámasztására az indítványozó az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *d)* pontja értelmezésére a 25/2004. (VII. 7.) AB határozatban kifejtettekre hivatkozik.

II.

Az Alkotmánybíróság a kifogásokat az Alkotmány, az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.), valamint a Ve. alábbi rendelkezései alapján vizsgálta meg:

1. Alkotmány

„28/C. § (5) Nem lehet országos népszavazást tartani:
(...)

d) az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási (-átalakítási, -megszüntetési) kérdésekről,
(...)”

2. Nsztv.

„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

(...)

b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,
(...)”

3. Ve.

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani. (...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

III.

A kifogás nem megalapozott.

Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi

XXXII. törvény 1. § *h*) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg.

Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás, melynek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben és az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el.

Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán megfogalmazott kérdés tekinthető-e olyan az Országgyűlés hatáskörébe tartozó szervezetalakítási kérdésnek, amelynek népszavazásra bocsátását az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *d*) pontja megtiltja.

Az Alkotmánybíróság 25/2004. (VII. 7.) AB határozatában (ABH 2004, 381.) értelmezte az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *d*) pontjának azt a rendelkezését, mely szerint nem lehet országos népszavazást tartani az Országgyűlés hatáskörébe tartozó szervezetalakítási kérdéstről. E határozatában megállapította:

„Az Országgyűlés döntési jogkörébe tartozó szervezet-alakító kérdésekről az Országgyűlés számos formában és minőségében dönthet. Alkotmányozó hatalomként az Alkotmányban szereplő állami szervtípusokat is alakíthatja, törvényhozóként az alkotmányban nem szereplő kérdésekben szabályozhat az Alkotmány keretei között. Szerveket hozhat létre, szüntethet meg, alakíthat át, de határozati formában is hozhat egyes – pl. a saját belső szervezetére vonatkozó – szervezet-alakító döntéseket. Az Országgyűlés alkotmányozóként és törvényhozóként is szabályozhatja a saját létrejötté, működése szabályait. Ugyanúgy, ahogyan bármely más szerv létrejöttére, alakulására, összetételére vonatkozó országgyűlési szabályozás szervezet-alakításnak minősül, ennek minősül az is, ha az Országgyűlés a saját összetételét, a képviselők számát illetően hoz döntést.” (ABH 2004, 381, 385.)

A hitelesítésre benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányán szereplő kérdés a választókerületek határainak megváltoztatására irányul. A kérdésből eredményes népszavazás esetén nem következik az Országgyűlési képviselők számának megváltoztatása, illetőleg szervezetének átalakítása. Így a kérdés nem tekinthető az Országgyűlés hatáskörébe tartozó szervezet-alakítási kérdésnek.

Ezt figyelembe véve az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kérdés nem tekinthető az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *d*) pontjában szabályozott tiltott tárgykörök körébe tartozó kérdésnek. Így a kifogásban felhozott indokok alapján az OVB 14/2008. (I. 8.) OVB határozatának alkotmány- és törvényellenessége a kifogásban felhozott indokok alapján nem állapítható meg.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az OVB 14/2008. (I. 8.) OVB határozatát helyben hagyta.

Az Alkotmánybíróság, tekintettel az OVB határozat Magyar Közlönyben való megjelenésére, elrendelte e határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Bragyova András* s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., *Dr. Kiss László* s. k.,
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k., *Dr. Lévay Miklós* s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 72/H/2008.

Az Alkotmánybíróság 164/2008. (XII. 18.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendeleti szabályozás törvény- és alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta az alábbi

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Tárnok Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének a változtatási tilalom elrendeléséről szóló 14/2007. (VIII. 29.) rendelet 4. §-ának „Rendelkezéseit a folyamatban lévő ügyek esetében is alkalmazni kell.” szövegrésze alkotmányellenes, ezért e rendelkezést megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

A közigazgatási hivatal vezetője a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 98. § (2) bekezdés *a*) pontjába foglalt törvé-

nyességi ellenőrzés során észlelte, hogy Tárnok Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének a változtatási tilalom elrendeléséről szóló 14/2007. (VIII. 29.) rendelete (a továbbiakban: Ör.) 4. §-a törvényt sértő, ezért felhívta a képviselő-testületet a törvényt sértés megszüntetésére. A képviselő-testület a törvényességi észrevétellel nem értett egyet, ezért a közigazgatási hivatal vezetője az Ötv. 99. § (2) bekezdés a) pontja alapján az Alkotmánybírósághoz fordult és kérte a törvényt sértő Ör. felülvizsgálatát és megsemmisítését. A változtatási tilalmat elrendelő Ör. 4. § értelmében a rendelet rendelkezéseit a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell. Az indítványozó álláspontja szerint az Ör. a folyamatos ügyekben való alkalmazhatóság előírása miatt sérti a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) 12. § (2) bekezdését, mely szerint a jogszabály a kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé. A törvényt sértő Ör. ezért az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésbe ütközik. Az indítványozó hivatkozott a visszamenőleges hatályt értelmező 57/1994. (XI. 17.) AB határozatra, illetve a 20/2001. (VI. 11.) AB határozatra, amely egy másik önkormányzat változtatási tilalmat elrendelő rendeletét vizsgálta és semmisítette meg azonos probléma alapján.

II.

1. Az Alkotmány szerint:

„44/A. § (2) A helyi képviselőtestület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.”

2. A Jat. értelmében:

„12. § (2) A jogszabály a kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé.”

3. Az Ör. a következőképpen szól:

„4. § Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba. Rendelkezéseit a folyamatban lévő ügyek esetében is alkalmazni kell.”

III.

Az indítvány az alábbiak szerint megalapozott.

A Jat. 12. § (2) bekezdésébe foglalt követelményt az Alkotmánybíróság több határozatában értelmezte. A 34/1991. (VI. 15.) AB határozat szerint: „Az Alkotmánybíróság az Alkotmánynak a Magyar Köztársaságot jogállamnak minősítő rendelkezése alapján a Jat. 12. § (2) bekezdésében foglalt azt a garanciális rendelkezést – amely szerint a jogszabály a kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé – alkotmányos jellegű sza-

bálynak tekinti.” (ABH 1991, 170, 172.) Az 57/1994. (XI. 17.) AB határozat pedig megállapította: „Az Alkotmánybíróság számos határozatában foglalkozott a jogbiztonsággal, s a jogbiztonságra figyelemmel a visszamenőleges hatályú jogi szabályozás tilalmával. A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 12. § (2) bekezdése szerint »a jogszabály a kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé«. Következésképpen az alkotmánybírósági gyakorlat a tekintetben, hogy valamely jogszabály nem csupán akkor minősülhet az említett tilalomba ütközőnek, ha a jogszabályt a jogalkotó visszamenőleges léptette hatályba, hanem akkor is, ha a hatálybaléptetés nem visszamenőleges történt ugyan, de a jogszabály rendelkezéseit – erre irányuló kifejezett rendelkezés szerint – a jogszabály hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell.” (ABH 1994, 316, 324.)

A visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalmának követelményét értelmezte építésügyben az Alkotmánybíróság a 20/2001. (VI. 11.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.1.). Az Abh.1. a változtatási tilalomnak a folyamatos ügyekben való alkalmazhatóságát elrendelő önkormányzati rendeleti szabályozást a visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalmába ütközőnek minősítette. (Lásd: ABH 2001, 612, 617.)

Az Alkotmánybíróság egy későbbi döntésében eltért ettől az értelmezéstől. A 349/B/2001. AB határozat (a továbbiakban: Abh.2.) megállapította, hogy „Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a jogbiztonság alkotmányos követelménye alapján az eljárási jogviszonyok nem élvezhetnek erősebb alkotmányos védelmet, mint a jogerős határozattal létrehozott anyagi jogviszonyok, megszerzett jogok. Ezért az Alkotmánybíróság e határozatában, a kialakult korábbi gyakorlatának megfelelően – eltérően a 20/2001. (VI. 11.) AB határozattól – megszorítóan, azaz a létrejött anyagi jogi jogviszonyok megváltoztatásának tilalmaként értelmezte a visszamenőleges jogalkotás tilalmát.” (ABH 2002, 1241, 1247–1248.)

Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben azonban nem az Abh.2.-ben kifejtett indokokra alapozta döntését, hanem a törvényi szabályozás megváltozására.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) változtatási tilalmat érintő szabályait módosította az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 2006. évi L. törvény, valamint a nemzetgazdaságilag kiemelt építési beruházások megvalósításának elősegítése érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2008. évi XLIX. törvény. E módosítások következtében az Étv. változtatási tilalomra vonatkozó szabályai átalakultak, az Étv. hatályos rendelkezései – a változtatási tilalommal érintett ingatlanokkal kapcsolatban – a folyamatban lévő egyes építési hatósági ügyekre is kiterjedő szabályokat tartalmaznak. Az Étv. 22. § (1) bekezdése értelmében: „A változtatási tilalom alá eső területen – a 20. § (7) bekezdésében foglalt esetek kivételével – telket alakítani, új építményt létesíteni, meg-

lévő építményt átalakítani, bővíteni, továbbá elbontani, illetőleg más, építésügyi hatósági engedélyhez nem kötött értéknövelő változtatást végrehajtani nem szabad.” A jelen ügyben vizsgált Ör. 3. §-a úgy rendelkezik, hogy „a változtatási tilalom alá eső területen telket alakítani, új építményt létesíteni, meglévő építményt átalakítani, bővíteni, továbbá elbontani, illetőleg más értéknövelő változtatást az életveszély elhárításán kívül végrehajtani nem szabad.” Látható tehát, hogy az Ör. 3. §-ában tilalmazott építési tevékenységek alapvetően megegyeznek az Étv. 22. § (1) bekezdésben foglaltakkal, azzal a különbséggel, hogy az Étv. mint kivételösszességet megjelöli a 20. § (7) bekezdését. Az Étv. 20. § (7) bekezdése értelmében: „A tilalom nem terjed ki:

a) a tilalom hatálybalépésekor érvényes építésügyi hatósági engedéllyel megvalósuló építési javítási-karbantartási és a jogszabályokban megengedett más építési munkákra,

b) a korábban gyakorolt használat folytatására,

c) az állékonyt, életet és egészséget, köz- és vagyonbiztonságot veszélyeztető kármegelőzési, kárelhárítási tevékenységre, továbbá

d) az a) pont szerinti, hatósági engedélyhez kötött építési munkáknak a településrendezési követelményeket nem érintő módosítására irányuló építésügyi hatósági engedélyezési eljárásra,

e) a honvédelmi és a kiemelt fontosságú honvédelmi területre.”

E felsorolás tekintetében az Ör. lényegében csak az életveszély elhárítást jelöli meg, holott – mint fentebb látható – az Étv. 20. § (7) bekezdése ezen túl további fontos szabályokat tartalmaz a változtatási tilalommal érintett ingatlanokkal összefüggő folyamatban lévő építési ügyek tekintetében. Az Ör. 4. § azzal, hogy rendelkezéseit valamennyi folyamatban lévő ügyre alkalmazni rendeli, szembekeverül az Étv. 20. § (7) bekezdésébe foglalt kivételt meghatározó szabályokkal (pl. a tilalom hatálybalépésekor érvényes építésügyi hatósági engedéllyel megvalósuló építési javítási-karbantartási és a jogszabályokban megengedett más építési munkák módosítása tekintetében).

Az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdés értelmében az önkormányzat rendelete nem lehet ellentétes magasabb jogszabállyal. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította az önkormányzati rendeleti szabály törvénnyel való ellentétét, ezért – az indítványban foglalt kérelemnek megfelelően, de eltérő indokok alapján – az Ör. 4. §-ának a „Rendelkezéseit a folyamatban lévő ügyek esetében is alkalmazni kell.” szövegrészét megsemmisítette.

Az Alkotmánybíróság határozatának a Magyar Közlönyben való közzététele az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 41. § alapján rendelte el.

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 377/H/2008.

Az Alkotmánybíróság 165/2008. (XII. 18.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály alkotmányellenességének vizsgálatára irányuló bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Pellérd Község Önkormányzata Képviselő-testületének a Pellérden fizetendő út- és közműépítési hozzájárulásról szóló 14/2005. (XI. 25.) számú rendelete 2. § (1) bekezdés második mondata és a rendelet melléklete alkotmányellenes, ezért azokat e határozata kihirdetésének napjával megsemmisíti.

2. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Pellérd Község Önkormányzata Képviselő-testületének a Pellérden fizetendő út- és közműépítési hozzájárulásról szóló 14/2005. (XI. 25.) számú rendelete melléklete 1. pontjának a „József Attila utca 360 hrsz.” szövegrésze a Baranya Megyei Bíróság előtt 6.K.20.605/2007. szám alatt folyamatban lévő perben nem alkalmazható.

Az Alkotmánybíróság a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

A Baranya Megyei Bíróság az előtte 6.K.20.605/2007. szám alatt folyamatban lévő perben a tárgyalás felfüggesztése mellett indítványozta az Alkotmánybíróságnál annak megállapítását, hogy Pellérd Község Önkormányzata Képviselő-testületének a Pellérden fizetendő út- és közműépítési hozzájárulásról szóló 14/2005. (XI. 25.) számú rendelete (a továbbiakban: Ör.) melléklete 1. pontjának a „József Attila utca 360 hrsz.” szövegrésze alkotmányellenes. Kérte a hivatkozott jogszabályhely megsemmisítését annak kimondásával, hogy az a bíróság előtt

6.K.20.605/2007. szám alatt folyamatban lévő perben nem alkalmazható.

Pellérd Község jegyzője a 2006. május 23-án kelt 921/2006. számú határozatával a felperes terhére a Pellérd 360 hrsz.-ú ingatlan után 333 010 Ft közműfejlesztési hozzájárulás befizetési kötelezettséget állapított meg. Az elsőfokú határozat ellen benyújtott fellebbezést a Dél-dunántúli Regionális Közigazgatási Hivatal vezetője a 3-1759/2/2006. számú határozatával elutasította. A másodfokú határozat ellen az érintett keresetet nyújtott be a bírósághoz. Keresetében a közigazgatási határozatok megsemmisítését kérve előadta, hogy az önkormányzat rendelete a 360 hrsz.-ú ingatlant tévesen a József Attila utcához sorolta, pedig az az Arany János u. 23. szám alatt szerepel, állítása szerint közművesítés sem az Arany János utcában, sem a József Attila utcában nem történt, közművesítés jóval korábban kizárólag a Deák Ferenc utcában történt, s onnan az érintett ingatlan közművesítettnek minősül. Véleménye szerezint a 360 hrsz.-ú ingatlan az Ör. szerinti közművesítés szempontjából nem minősül érintett ingatlan.

A bíróság álláspontja szerint a perben alkalmazandó – és a perbeli időszakra hatályos –, az Ét. felhatalmazása alapján született önkormányzati rendelet melléklete 1. pontjának a felperes ingatlanát érintő rendelkezése ellentétes az Ét. 28. § (2) bekezdésében foglaltakkal, mert a bíróság megítélése szerint a már korábban közművesített perbeli telek, a telek másik oldalán húzódó József Attila utcai közművesítéssel nem lehet érintett. A perbeli ingatlanra vonatkozó szabályozás tehát a „telek érintettsége” híján a hivatkozott magasabb szintű jogszabállyal ellentétes, így ütközik az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésével, sérti továbbá az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, a jogállamiság, a jogbiztonság alkotmányos elvét.

II.

1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:
 „2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”
 „44/A. § (2) A helyi képviselőtestület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.”

2. Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Ét.) érintett rendelkezései:

„28. § (1) A helyi építési szabályzatban, illetőleg a szabályozási tervben a területre előírt kiszolgáló utakat és a közműveket az újonnan beépítésre szánt, illetve a rehabilitációra kijelölt területeken legkésőbb az általuk kiszolgált építmények használatbavételéig meg kell valósítani. E kötelezettség teljesítése, ha jogszabály vagy megállapodás arra mást nem kötelez, a települési – a fővárosban megosztott feladatköröknek megfelelően a fővárosi, illetve a fővárosi kerületi – önkormányzat feladata.

(2) Ha a kiszolgáló utat, illetőleg közművet a települési önkormányzat megvalósította, annak költségét részben, de legfeljebb a költségek 90%-áig az érintett ingatlanok tulajdonosaira átháríthatja. A hozzájárulás mértékét és a megfizetés módját a települési önkormányzat rendelettel szabályozza. Az útépitési és közművesítési hozzájárulás nem róható ki, ha az út- és közműépítéshez szükséges terület kialakítása érdekében korábban lejegyzett telekrészért járó kártalanítás összegének megállapítása során az út és a közmű megépítéséből eredő értéknövekedést figyelembe vették.

(3) A fővárosban a (2) bekezdésben említett szabályozásra – megosztott hatáskörüknek megfelelően – a fővárosi, illetve a fővárosi kerületi önkormányzat rendelkezik hatáskörrel. A hozzájárulás olyan arányban illeti meg a fővárosi és a kerületi önkormányzatot, amilyen arányban a helyi közút kialakításával kapcsolatos költségeket viselték.

(4) A hozzájárulás fizetésére vonatkozó kötelezettséget és annak mértékét a települési önkormányzat jegyzője az érintettekkel határozatban közli.”

3. Az Ör. perben érintett rendelkezése:

„2. § (1) Pellérd Község Önkormányzata a település Szabályozási tervében szereplő és a terv által előírt építési telkek vonatkozásában közutat és közműveket épít. Az Önkormányzat a közút és közművek létesítési költségeit, részben vagy egészben az érintett ingatlanok tulajdonosaira átháríthatja. A hozzájárulás mértékét és arányát az ingatlanok tekintetében a várható kivitelezési érték alapján, a közmű által kiszolgáló ingatlanok arányában, az érintett ingatlanok helyrajzi számainak és a hozzájárulás konkrét összegének megjelölésével e rendelet mellékletekét meghatározza.”

„Melléklet Pellérd Község Önkormányzata 14/2005. (XI. 25.) rendeletéhez

1.

József Attila utca
 354 hrsz.
 360 hrsz.
 Az út, víz és szennyvíz közműfejlesztési hozzájárulás összege: 333 010 Ft/telek”

III.

Az indítvány megalapozott.

A perbeli ingatlanra vonatkozó Ör. szerinti szabályozás lényege az, hogy jogszabály – az önkormányzat rendelete – a normatív szabályok mellett konkrét, egyedi döntéseket is tartalmaz. Meghatározza, hogy a közműfejlesztési hozzájárulás fizetése szempontjából melyek az érintett ingatlanok és meghatározza az egyes ingatlanok után fizetendő hozzájárulás összegét is. Az Alkotmánybíróságnak

az ilyen szabályozás alkotmányosságára vonatkozó álláspontját, gyakorlatát a 43/2006. (X. 5.) AB határozat a következőként összegezte:

„Az Alkotmány 57. §-ának (5) bekezdése szerint bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen áll fenn a jogorvoslat joga. A jelen esetben azonban nem bírósági, közigazgatási és más hatósági döntésről van szó, hanem települési önkormányzat képviselő-testületének rendeletéről, azaz jogszabályról.

Az Alkotmánybíróság az építésügyről szóló 1964. évi III. törvénynek – az Étv. 25. §-ában meghatározott rendelkezéseket nem tartalmazó – a szabályai alapján megalkotott önkormányzat képviselő-testületi rendelet vizsgálata alapján 1994-ben kimondta, hogy alkotmányellenes az a szabályozás, amely az ingatlanulajdont korlátozó egyedi döntések rendeleti formában való megjelentetésével gyakorlatilag kizárja a fellebbezés és a bírósági felülvizsgálat benyújtásának a lehetőségét, és ezáltal sérti a tulajdonvédelemre is garanciát nyújtó jogorvoslat lehetőségét [6/1994. (II. 18.) AB határozat, ABH 1994, 65, 67.]. A 45/1997. (IX. 19.) AB határozat azt állapította meg, hogy alkotmányellenes az a szabályozási mód, amelynél több egyedi döntés összefoglalása jogszabályi, törvényi rendelkezés formájában jelenik meg, és ezzel kizárja a bírósági felülvizsgálatot, sérti a jogorvoslat lehetőségét (ABH 1997, 311, 318.).

Az 53/2002. (XI. 28.) AB határozat rendelkező részében mondta ki, hogy az Országgyűlés jogalkotói feladatának elmulasztásával alkotmányellenes helyzetet idézett elő azáltal, hogy a törvényi rendelkezés alapján védett természeti területek egyedi meghatározása során nem biztosított önálló jogorvoslatot. A határozat indokolása rámutatott, hogy a tulajdonjog korlátozásának az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzésével kapcsolatos jogorvoslati lehetőség nem pótolhatja a jogszabályi formában történő védett területté nyilvánítással okozott sérelem bírósági felülvizsgálatát; a védett természeti területek egyedi megjelölésére vonatkozó döntésről alakísági követelményeknek megfelelő, önálló határozatba foglalt és elkülönített döntés hiányában nincs érdemi jogorvoslati lehetőség (ABH 2002, 327, 335.). Ugyanezt az elvet érvényesítette a 33/2006. (VII. 13.) AB határozat, amely a fokozottan védett természeti területté nyilvánításnál a jogszabályban – egyedi közigazgatási határozat nélkül – kimondott tulajdonjog-korlátozás tekintetében állapította meg az Alkotmány 57. §-ának (5) bekezdésében meghatározott jogorvoslati jognak a megsértésével járó alkotmányellenes helyzetet (ABK 2006. július).

Az Étv. 25. §-ának (2) bekezdése alapján nem kerül sor olyan közigazgatási határozat meghozatalára, amellyel szemben jogorvoslattal lehetne élni, hanem a települési önkormányzat rendelete határozza meg, melyek azok a telkek, amelyekre a megjelölt településrendezési cél megvalósítása érdekében elővásárlási jog keletkezik. A jogorvoslatra lehetőséget nem biztosító megoldás sérti az Alkotmány 57. §-ának (5) bekezdését. Ezért az Alkotmánybíróság megállapította az Étv. 25. §-a (2) bekezdé-

sének (...) az alkotmányellenességét.” (ABH 2006, 540, 548–549.)

Az Alkotmánybíróság e határozataiban kifejtett elvek az Ör. tekintetében is irányadóak. Az Ör. melléklete konkrétan meghatározza a közműfejlesztési hozzájárulás szempontjából érintett ingatlanokat és a fizetendő hozzájárulás összegét. Az Ör.-ben, tehát jogszabályban történő szabályozás kizárja az érdemi jogorvoslatot, a bírósági felülvizsgálatot, ami ellentétes az Alkotmány 57. § (5) bekezdésével, ennek révén sérti a Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe foglalt jogállamiság követelményét.

Az Ör. melléklete az Ör. 2. § (1) bekezdés második mondatán alapul, az Alkotmánybíróság – eddigi gyakorlatával összefüggésben – az alkotmányossági vizsgálatot „szoros tárgyi összefüggés” okán erre és a rendelet mellékletének egészére is kiterjesztette. [54/1992. (X. 29.) AB határozat, ABH 1992, 266, 268.; 28/1994. (V. 20.) AB határozat, ABH 1994, 134, 137.; 34/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 177, 181.; 67/1997. (XII. 29.) AB határozat, ABH 1997, 411, 416.; 33/2002. (VII. 4.) AB határozat, ABH 2002, 173, 182.; 17/2006. (I. 17.) AB határozat, ABH 2006, 281.] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Ör. 2. § (1) bekezdésének második mondata és az Ör. melléklete alkotmányellenes, ezért azokat megsemmisítette.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 43. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányellenes jogszabályt az Alkotmánybíróság határozatának a hivatalos lapban való közzététele napjától nem lehet alkalmazni. Az Abtv. 43. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az alkotmányellenessé nyilvánítás és megsemmisítés nem érinti a határozat közzététele előtt létrejött jogviszonyokat. Az Abtv. 43. § (4) bekezdése viszont lehetővé teszi, hogy az Alkotmánybíróság e két hivatkozott rendelkezéstől eltérően dönthessen az alkotmányellenes jogszabály hatályon kívül helyezése vagy konkrét esetben történő alkalmazhatósága kérdésében, ha ezt a jogbiztonság, vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja. Ebben az ügyben folyamatban lévő eljárás felfüggesztése mellett az eljáró bíró kezdeményezte az alkotmányellenesség megállapítását. Az Alkotmánybíróság megsemmisítette az érintett rendelkezést és az eljárást kezdeményező különösen fontos érdekére tekintettel az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján úgy rendelkezett, hogy az kizárja annak alkalmazhatóságát a bíróság előtt folyamatban lévő perben.

Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint, ha az indítvánnyal támadott jogszabályt vagy annak egy részét az Alkotmány valamely rendelkezésébe ütközőnek minősíti és ezért azt megsemmisíti, akkor a további alkotmányi rendelkezések esetleges sérelmét a már megsemmisített jogszabályi rendelkezéssel összefüggésben érdemben nem vizsgálja. [44/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 203, 205.; 4/1996. (II. 23.) AB határozat, ABH 1996, 37, 44.; 61/1997. (XI. 19.) AB határozat, ABH 1997, 361, 364.; 15/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 420, 423.; 38/2003. (VI. 26.) AB határozat,

ABH 2003, 829, 835.; 116/2008. (IX. 26.) AB határozat, ABK 2008. szeptember 1216, 1219.] Mivel az Alkotmánybíróság a támadott rendelkezés alkotmányellenességét megállapította, azt megsemmisítette, ezért nem vizsgálta annak az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésébe való ütközését.

A határozatnak a Magyar Közlönyben való közzététele az Abtv. 41. §-án alapul.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1184/B/2007.

Az Alkotmánybíróság 166/2008. (XII. 18.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panaszok tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Budapest Főváros XV. kerület Rákospalota, Pestújhely, Újpalota Önkormányzatának Rákospalota – Pestújhely – Újpalota Városrendezési és Építési Szabályzatáról szóló 31/2000. (VII. 1.) önkormányzati rendeletének 31. § (3) bekezdésének 4. sz. táblázata 2002. november 18-ig hatályos, az építési telek legnagyobb beépítési mértékére vonatkozó „35%” rendelkezés alkotmányellenes volt, ezért az a Fővárosi Bíróság által 10.K.30.220/2003/10. számú ítélettel jogerősen lezárt perben nem alkalmazható.

2. Az Alkotmánybíróság Budapest Főváros XV. kerület Rákospalota, Pestújhely, Újpalota Önkormányzatának Rákospalota – Pestújhely – Újpalota Városrendezési és Építési Szabályzatáról szóló 31/2000. (VII. 1.) önkormányzati rendeletének 31. § (3) bekezdése 4. sz. táblázatának – 2002. november 18-tól hatályos – az épületek legnagyobb építménymagasságára vonatkozó rendelkezése alkotmányellenességének, továbbá e rendelkezésnek a Fővárosi Bíróság által 10.K.30.836/2007/41. számú ítélettel jogerősen lezárt perben való alkalmazhatósága tilalmának megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Három indítványozó közös – alkotmányjogi panaszként előterjesztett – indítványban kérte, hogy az Alkotmánybíróság Budapest Főváros XV. kerület Rákospalota, Pestújhely, Újpalota Önkormányzatának Rákospalota – Pestújhely – Újpalota Városrendezési és Építési Szabályzatáról szóló 31/2000. (VII. 1.) önkormányzati rendeletének (a továbbiakban: Ör.) 31. § (3) bekezdésének 4. sz. táblázata alkotmányellenességét és a Fővárosi Bíróság által 10.K.30.220/2003/10. számú ítélettel jogerősen lezárt perben való alkalmazhatóságának tilalmát állapítsa meg.

Az indítványozók véleménye szerint az Ör. kifogásolt előírása ellentétben áll a Fővárosi Szabályozási Kerettermvel, illetőleg a Budapesti Városrendezési és Építési Keret-szabályzatról szóló 47/1998. (X. 15.) Föv. Kgy. rendelettel (a továbbiakban: BVKSZ), mivel az L4-es övezetben a telek nagyságától függetlenül egységesen 35%-os beépítési mértéket állapít meg, míg a BVKSZ ugyanebben az övezetben csak aprótelkek esetében enged 35%-os beépíthetőséget, különben annak mértékét 25%-ban határozza meg. Indítványozók szerint, mivel az Ör. sérti a magasabb szintű BVKSZ-t, s ezáltal a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 63/C. § (2) bekezdését és az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) előírásait, megvalósul az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésében meghatározott jogforrási hierarchia és a 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállami jogbiztonság sérelme. Indítványozók álláspontja szerint az Ör. az Alkotmány 18. §-ában foglalt egészséges környezethez való jogukat is sérti, mivel az L4-es övezet beépíthetőségének fővárosi szabályozása olyan védelmi szintet határozott meg, amelyet az Ör. támadott rendelkezése jelentősen csökkent, ami visszalépést jelent az egészséges környezethez való jog jogszabályi garanciarendszerében. Végül arra is hivatkoznak, hogy az Ör. rendelkezése tulajdonjoguk önkényes, nem szükséges és nem arányos korlátozását is megvalósítja, mely sérti az Alkotmány 13. § (1) bekezdését.

Indítványozók a szomszédjukban lévő telekre megadott 2002. július 29-én kelt 8/32101/2002. számú építési engedélyt eredménytelenül támadták meg a közigazgatási hivatal előtt, ezért bírósághoz fordultak. A Fővárosi Bíróság keresetüket elutasító ítéletében rámutatott, hogy az Ör. nem áll ellentétben a BVKSZ-szel, mivel a BVKSZ 5. számú táblázatában foglalt keretszabályozási határértékei nem kogens jellegűek, vagyis a határértékekkel szemben az eltérés lehetősége biztosított. Ezután fordultak az indítványozók alkotmányjogi panaszukkal az Alkotmánybírósághoz.

A negyedik indítványozó – alkotmányjogi panaszként előterjesztett – önálló indítványában kérte, hogy az Alkotmánybíróság az Ör. 31. § (3) bekezdésének 4. sz. táblázata alkotmányellenességét és a Fővárosi Bíróság által 10.K.30.836/2007/41. számú ítélettel jogerősen lezárt perben való alkalmazhatóságának tilalmát állapítsa meg.

Az indítványozó álláspontja szerint a sérelmezett rendelkezés az épületek legnagyobb építménymagasságát az L4 keretűzetben magasabb szintű jogszabályokkal ellentétesen állapította meg 8 méterben, megsértve ezzel az OTÉK 13. §-a, a 25. §-a és 111. §-a, a BVKSZ 1. §-a és 31. §-a és az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdését.

Indítványozó a 2006. szeptember 5-én kelt 20853/10/2006. számú építési engedélyt eredménytelenül támadta meg a közigazgatási hivatal előtt, ezért bírósághoz fordult. A Fővárosi Bíróság keresetet elutasította, s az indítványozó ezután fordult alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz.

Az Alkotmánybíróság a két indítványt az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (a továbbiakban: Ügyrend, ABH 2003, 2065.) 28. §-ának (1) bekezdése alapján egyeztetette, és egy eljárásban bírálta el.

II.

Az Alkotmánybíróság a rendelkező részben foglalt döntését a következő jogszabályi rendelkezésekre alapozta.

1. Az Alkotmány indítványokkal érintett rendelkezései a következők:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„13. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a tulajdonhoz való jogot.

(2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben szabályozott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.”

„18. § A Magyar Köztársaság elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.”

„44/A. § (2) A helyi képviselőtestület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.”

2. Az Ötv. indítvánnyal érintett rendelkezése:

„63/C. § (2) A kerületi képviselő-testület – a főváros általános rendezési terve szerint, annak keretei között – a

kerület egészére meghatározza a kerület részletes fejlesztési programját, a kerületi alaptervet, a kerület részletes rendezési tervét és azok szabályozási előírásait.”

3. Az Étv. – Ör. hatálybalépésekor hatályos – indítványokkal érintett rendelkezései:

„14. § (3) A fővárosi kerületi önkormányzatnak – a fővárosi építési keretszabályzat keretein belül – a kerület egészére vonatkozóan kerületi építési szabályzatot kell megállapítania. A fővárosi és a kerületi önkormányzat megállapodása esetén kisebb területegységre is megállapítható kerületi építési szabályzat.”

„14. § (6) A kerületi szabályozási tervbe a kerületet érintő, a főváros szabályozási kerettervében szereplő szabályozási elemeket be kell építeni, eltérés szükségessége esetén a főváros szabályozási kerettervét előzetesen módosítani kell.”

4. Az OTÉK – Ör. hatálybalépésekor hatályos – indítványokkal érintett rendelkezései:

„Kertvárosias lakóterület

13. § (1) A kertvárosias lakóterület laza beépítésű, összefüggő nagy kertes, több önálló rendeltetési egységet magába foglaló, 7,5 m-es épületmagasságot meg nem haladó lakóépületek elhelyezésére szolgál.

(2) A kertvárosias lakóterületen elhelyezhető:

1. legfeljebb négylakásos lakóépület,
2. a helyi lakosság ellátását szolgáló kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó épület,
3. egyházi, oktatási, egészségügyi, szociális épület,
4. a terület rendeltetésszerű használatát nem zavaró hatású kézműipari épület.

(3) A kertvárosias lakóterületen a 31. § (2) bekezdésében előírtak figyelembevételével kivételesen elhelyezhető:

1. legfeljebb hatlakásos lakóépület,
2. a helyi lakosság közbiztonságát szolgáló építmény,
3. sportépítmény,
4. üzemanyagtöltő,
5. a terület rendeltetésszerű használatát nem zavaró hatású egyéb gazdasági építmény.

(4) A kertvárosias lakóterületen nem helyezhető el:

1. szálláshely szolgáltató épület – a megengedett lakásszámot meg nem haladó vendégszobaszámú egyéb kereskedelmi szálláshely épület kivételével,
2. egyéb közösségi szórakoztató, kulturális épület,
3. önálló parkolóterület és garázs a 3,5 t önsúlynál nehezebb gépjárművek és az ilyeneket szállító járművek számára.”

„A beépítésre szánt területek építési használatának megengedett felső határa

25. § A beépítésre szánt területek építési használatának megengedett felső határértékeit a következő táblázat tartalmazza:

A településszerkezeti tervben a területfelhasználási egységekre meghatározandó			Az építési szabályzatban, szabályozási tervben az építési telekre meghatározandó		
Általános használat szerinti terület	Sajátos használat szerinti terület	Megengedett legnagyobb szintterület-sűrűség	Megengedett legnagyobb beépítettség (%)	Megengedett legkisebb-legnagyobb építmény-magasság (m)	Legkisebb zöldfelület* (%)
lakó	nagyvárosias	3,0	80	12,5<	10
	kisvárosias	1,5	60	<12,5	20
	kertvárosias	0,6	30	<7,5	50
	falusias	0,5	30		40
vegyes	településközpont	2,4	80		10
	központi	3,5	a település legnagyobb mértékű lakóterü- leti beépítettség- nél legfeljebb 25%-kal megnö- velt érték		a be nem épített terület 50%-a
gazdasági	kereskedelmi, szolgáltató	2,0	60		20
	jelentős mértékű zavaró hatású ipari	1,5	30		40
	egyéb ipari	1,5	50		25
üdülő	üdülőházas	1,0	30	6,0<	40
	hétvégiházas	0,2	20	<6,0	60
különleges		2,0	40		40

* Többszintes növényállomány telepítése esetén az előírt legkisebb zöldfelület mértéke csökkenthető.”

„AZ EGYES ELŐÍRÁSOKTÓL VALÓ
ELTÉRÉS FELTÉTELEI

111. § (1) Az e rendelet II–III. fejezetében meghatározott településrendezési követelmények határértékeinél a helyi építési szabályzat, szabályozási terv szigorúbb értékeket is megállapíthat az egyes építési övezetekre, övezetekre vonatkozóan.

(2) Az (1) bekezdés szerinti határértékeknél megengedőbb értékeket a helyi építési szabályzat, szabályozási terv akkor állapíthat meg, ha

- azt különleges településrendezési okok, vagy
- a kialakult helyzet indokolja, továbbá
- közérdeket nem sért, és

biztosított, hogy a 31. § (1) bekezdésében foglalt követelmények teljesülnek, illetőleg ahhoz a helyi építési szabályzat, szabályozási terv – az Étv. 9. §-ának (6) bekezdése szerinti – szakmai véleményében a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium hozzájárult.

(3) A rendelet IV. fejezetében foglalt előírásoktól – az akadálymentes használhatóságra vonatkozó előírások kivételével – eltérő megoldásra engedély csak a (7) bekez-

désben foglaltak tekintetében és az ott meghatározott feltételekkel adható akkor, ha

- az élet-, az egészség védelmével, a biztonságos használhatósággal kapcsolatos érdeket nem sért,
- a tervezett megoldás szerinti használat veszélyhelyzetet nem teremt,
- a szomszédos önálló rendeltetési egységekhez fűződő használati jogokat nem korlátozza.

(4) A (3) bekezdés szerinti eltérő megoldás engedélyezésére irányuló kérelmet az ügyben illetékes első fokú építésügyi hatóságnál kell előterjeszteni. A kérelemhez mellékelni kell az eltérő megoldás megvalósításának teljes körű elbírálására alkalmas terveket, műszaki és üzemelési leírást.

(5) Az első fokú építésügyi hatóság az eltérő megoldás engedélyezése iránti kérelmet és mellékleteit – a (7) bekezdés c) pont kivételével – továbbítja az érintett szakhatóság(ok) részére, és szükség szerint tájékoztatást ad a helyi adottságokról és a kérelemre vonatkozó műszaki véleményéről.

(6) Az eltérő megoldás engedélyezéséről vagy megtagadásáról az építésügyi hatóság érdemben az elvi építési, építési, fennmaradási engedélyről szóló határozatában dönt. Az eltérésre csak akkor adható engedély, ha ahhoz az érintett szakhatóság hozzájárult. A szakhatósági állásfoglalást az ügy érdemében hozott határozatba kell foglalni.

(7) Az eltérő megoldás

a) az egészségvédelem biztosítása szempontjából a 66. § (1) bekezdése, a 70. § (3), (6), (7) bekezdése, a 71. §, a 72. § (7) bekezdése, a 73. § (3) bekezdése, a 77. § (4), (5) bekezdése, a 79. § (2) bekezdésének b) pontja, (5) bekezdése, a 82. § (2) bekezdésének a)–c) pontja, (6) bekezdése, a 85. § (3), (4), (5) bekezdése, a 88. § (3) bekezdése, a 89. § (2) bekezdése, 90. § (2), (3), (4) bekezdése, a 92. § (4), (5) bekezdése, a 99. §, a 102. § (3) bekezdése és a 103. § (1) bekezdése tekintetében a Népjóléti Minisztérium Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Országos Tisztifőorvosi Hivatala hozzájárulásával és feltételeivel,

b) a tűzvédelem biztosítása szempontjából a 64. § (6) bekezdésének a)–d) pontja, a 73. § (1) bekezdése, a 85. § (9) bekezdése, a 88. § (4) bekezdése, a 90. § (2) bekezdése, a 95. § (4) bekezdése, a 96. § (2) bekezdésének b)–d) pontja és a 97. § tekintetében a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság hozzájárulásával és feltételeivel,

c) az építmények használati biztonsági feltételeinek biztosítása szempontjából a 64. § (4), (7) bekezdése, a 65. § (2), (3) bekezdése, a 68. §, a 82. § (10), (11) bekezdése, a 85. § (2) bekezdésének a)–b) pontja, a 96. § (3) bekezdése, a 98. § (2) bekezdése és a 105. § (2) bekezdése tekintetében az építésügyi hatóság döntési hatáskörében engedélyezhető.”

5. A BVKSZ – Ör. hatálybalépésekor hatályos – indítványokkal érintett rendelkezései:

„L4 Intenzív kertvárosias lakóterület

31. § (1) A keretövezet a lakóterületek hagyományos beépítésű, intenzív kertvárosi sűrűségű, jellemzően szabadon álló beépítési mód szerint beépített területe, melyben az ikres, oldalhatáron álló, csoportházas, valamint házagosan zárt sorú vagy zárt sorú beépítés is megengedett.

(2) A keretövezet területén az építési övezetben meghatározott legkisebb telekméretet meg nem haladó méretű telken a KVSZ megengedheti legfeljebb hatlakásos lakóépületek elhelyezését a 25. § (2) bekezdésben foglaltak figyelembevételével. Ennél nagyobb telekméret felett az elhelyezhető lakások száma ettől eltérően a KVSZ-ben előírható.

(3) A zárt sorú, házagosan zárt sorú beépítési mód szerint beépült területeken új épület, illetőleg csoportházak elhelyezése esetén KSZT készítése kötelező.

(4) A keretövezet zárt sorúan vagy házagosan zárt sorúan beépült vagy beépíthető területe a zárt sorú beépítés szabályai szerint meghatározott építési övezetbe sorolható. A már így kialakult beépítési módnál az előkert létesítése nem kötelező, azt a KVSZ meg is tilthatja.

(5) A keretövezetben elhelyezett épület kereskedelmi célú bruttó szintterülete nem haladhatja meg a 2000 m²-t.

(6) A keretövezet telkeinek az előírt telekterületnél kisebb telkein 24. § (3) bekezdésben meghatározottak közül csak egy épület, illetőleg az azt kiszolgáló vagy kiegészítő funkciójú (8) bekezdés szerinti épületek helyezhetők el.

(7) Járműtároló elhelyezése telken belül a 24. § (8) bekezdés figyelembevételével:

a) a fő rendeltetés szerinti épületben,

b) önálló épületben, a KVSZ-ben meghatározott módon és feltételekkel,

c) önálló terepszint alatti építményben lehetséges.

(8) A keretövezetben elhelyezhető épületeken kívül, azokat kiszolgáló vagy kiegészítő funkciójú önálló épületként a (13) bekezdésben foglalt eltérés figyelembevételével

a) a (7) bekezdés b) pontja szerinti járműtároló,

b) háztartással kapcsolatos tárolóépület,

c) barkácműhely,

d) műterem

építményei helyezhetők el, melytől használati mód változása esetén sem lehet eltérni.

(9) A keretövezet területén az állattartás célját szolgáló épületek, építmények és melléképítmények csak akkor helyezhetők el, ha helyi önkormányzati rendelet az állattartást lehetővé teszi.

(10) A keretövezetben speciális építési övezetként csoportházas építési övezet is kialakítható, melynek szabályozási határértékeit KSZT határozza meg, de a szintterületi mutató megengedett legnagyobb értéke nem lehet nagyobb 1,0-nél. Az épületeket építészetileg egységesen kell kialakítani.

(11) Kialakult állapotra vonatkozó építési övezetet a következő feltételek mellett lehet meghatározni a keretövezet területén:

a) ha a kialakult telekméretnek nem felelnek meg az általános határértékeknek, a legkisebb újonnan kialakítható telekméretet a kialakult jellemző telekméret alapján kell meghatározni, de az nem lehet kisebb 400 m²-nél,

b) ha a kialakult beépítés zárt sorú vagy házagosan zárt sorú, a beépítés szabályozási határértékeit KSZT-ben kell meghatározni, de a szintterületi mutató értéke nem haladhatja meg az 1,0-es értéket.

(12) Ikres beépítési mód esetén a legkisebb kialakítható telekméret legalább az általános keretszabályozási határérték 50%-ának megfelelő méretű legyen.

(13) A keretövezet területén legalább tömbméretű területet érintően létrehozható olyan építési övezet, melyben a lakóépületen kívül önálló épületben – a keretövezet terhelési kategóriájának megfelelő – kisipari funkciók is elhelyezhetők.

(14) A keretövezet területén az építési övezeteket – a (10)–(11) bekezdésben és az 1. § (9)–(10) bekezdésben foglalt eltérésekkel – az 5. számú táblázat keretszabályozási határértékeinek figyelembevételével kell meghatározni.

5. számú táblázat

	A KVSZ-ben az építési övezet képzésénél						
	az építési telekre meghatározható				az épületre meghatározható		
L4	legkisebb	legnagyobb	legnagyobb megengedett		legkisebb	legkisebb megengedett	legnagyobb megengedett
paraméter típusa	területe		beépítési mértéke	szintterületi mutatója	zöldfelületi mértéke	építménymagassága	
	m ²		%	m ² /m ²	%	m	m
<i>általános határértékei</i>							
általános határérték	800	–	25	0,7	–	–	–
<i>engedményes határértékei</i>							
alapintézményi övezet képzése esetén	2000	–	50	1,0	–	–	–
<i>kialakult állapot engedményes határértékei</i>							
aprótelkek esetén	400	–	35	0,7	–	–	–”

6. Az Ör. indítványokkal támadott – 2004. február 4-ig hatályos – rendelkezése:

„L4/XV

Intenzív kertvárosias lakóövezet

31. § (1) Az övezet a kerület vegyes telekállományú, hagyományos beépítésű, intenzív sűrűségű kertvárosias lakóövezete.

(2) Az építési telkek beépítésének határértékeit a 4. sz. táblázat tartalmazza.

(3) Az övezet építési telkein a beépítési módot a 20–23. §-okban foglaltak szerint kell megállapítani.

4. sz. táblázat

L4/XV	Az építési telkek					Az épületek legnagyobb épületmagassága (m)
	legkisebb	legnagyobb	legnagyobb		legkisebb zöldterület %	
	területe m ²		beépítési mértéke %	szintterületi mutatója		
	400	1500	35	0,7	40	8,0 0,5*

* Oldalhatáros beépítésnél

(4) Zárt sorú vagy csoportházas beépítési módon új épület elhelyezése – a BVKSZ 31. § (3) bek. figyelembevételével – csak KSZT alapján történhet.”

7. Az Ör. Örm1.-gyel módosított – 2002. február 4-től 2002. november 18-ig hatályos – indítványokkal támadott rendelkezése:

„31. § (2) Az építési telkek beépítésének határértékeit e rendelet 4. sz. táblázata tartalmazza.”

„4. sz. táblázat

L4/XV	Az építési telkek					Az épületek legnagyobb épületmagassága (m)
	legkisebb	legnagyobb	legnagyobb		legkisebb zöldterület %	
	területe m ²		beépítési mértéke %	szintterületi mutatója		
általános határértékek	400	1300	35	0,7	50**	8,0 5,0*
alapintézményi határértékek	2000	–	50	1,0	30	8,0

* Oldalhatáros beépítésnél

** Háromszintes növényállomány esetén 40%-ig csökkenthető”

8. Az Ör. Örm2.-vel módosított – 2002. november 18-tól hatályos – indítványokkal támadott rendelkezése: „31. § (2) Az építési telkek beépítésének határértékeit e rendelet 4. sz. táblázata tartalmazza.”

„4. sz. táblázat

L4/XV	Az építési telkek					Az épületek legnagyobb épületmagassága (m)
	legkisebb	legnagyobb	legnagyobb		legkisebb zöldterület %	
	területe m ²		beépítési mértéke %	szintterületi mutatója		
általános határértékek	800	1300	25	0,7	50	7,5
alapintézményi határértékek	2000	–	50	1,0	50	7,5”

III.

Az indítványok részben megalapozottak.

1. Az indítványok alapján az Alkotmánybíróságnak hatályon kívül helyezett jogszabály egy meghatározott rendelkezésének alkotmányossági vizsgálatát kellett elvégeznie.

Az Alkotmánybíróság hatáskörébe főszabályként csak hatályos jogszabályok alkotmányellenességének utólagos vizsgálata tartozik. Hatályon kívül helyezett, illetőleg módosított jogszabályi rendelkezés alkotmányosságának vizsgálatára az Alkotmánybíróság hatásköre csak akkor terjed ki, ha annak alkalmazhatósága az eldöntendő kérdés. (335/B/1990. AB végzés, ABH 1990, 261.) A konkrét normakontroll két esetében, az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. § (1) bekezdése alapján benyújtott bírói kezdeményezés és 48. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panasz alapján – mivel ilyenkor az alkalmazási tilalom kimondására van lehetőség – az Alkotmánybíróság már nem hatályos rendelkezés alkotmányellenességét is vizsgálja. Mivel az indítványokat alkotmányjogi panaszként terjesztették elő, az Alkotmánybíróság a vizsgálatot az alkotmányjogi panaszok alapjául szolgáló ügyekben alkalmazott, már hatályon kívül helyezett jogszabályi rendelkezés tekintetében lefolytatta.

Az Alkotmánybíróság először azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panaszok megfelelnek-e az Abtv. 48. § (1) és (2) bekezdésében foglalt feltételeknek:

„(1) Az Alkotmányban biztosított jogainak megsértése miatt alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz az, akinek a jogsérelem az alkotmányellenes jogszabály alkalmazása folytán következett be, és egyéb jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, illetőleg más jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

(2) Az alkotmányjogi panaszt a jogerős határozat kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani.”

Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata szerint az Abtv. 48. § (1) és (2) bekezdésében foglalt törvényi feltételeket együttesen kell értelmezni, és figyelembe venni

[23/1991. (V. 18.) AB végzés, ABH 1991, 361–362.; 41/1998. (X. 2.) AB határozat, ABH 1998, 306, 309.].

Az első indítvány esetében az indítványozók a Fővárosi Bíróság 10.K.30.220/2003/10. számú jogerős ítéletét 2003. október 16-án vették kézhez. A közigazgatási határozattal szembeni jogorvoslati lehetőségeiket az indítványozók kimerítették. Az alkotmányjogi panaszt 2003. november 25-én nyújtották be az Alkotmánybírósághoz.

A második indítvány esetében a Fővárosi Bíróság 10.K.30.836/2007/41. számú 2008. május 28-án kelt jogerős ítéletével szemben az indítványozó az alkotmányjogi panaszt 2008. június 20-án nyújtotta be az Alkotmánybírósághoz. A közigazgatási határozattal szembeni jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó kimerítette.

Az indítványozók tehát az Abtv. 48. § (2) bekezdésének megfelelően, a jogerős határozat kézbesítésétől számított hatvan napon belül terjesztették elő indítványaikat az Alkotmánybíróságon.

Az Abtv. 48. § (1) bekezdése szerint az Alkotmányban biztosított jogok megsértése miatt nyújtható be alkotmányjogi panasz, ha a jogsérelem jogalkalmazás (alkotmányellenes jogszabály alkalmazása) során következett be. Ez alapján az Alkotmánybíróság az indítványozók egyéni érintettségét vizsgálja. [50/2003. (XI. 5.) AB határozat, ABH 2003, 566, 585.]

Az indítványozók azért terjesztettek elő alkotmányjogi panaszt, mert a közigazgatási és a bírósági eljárás során hozott az Ör. 31. § (3) bekezdésének 4. sz. táblázata rendelkezéseinek alkalmazásával került sor építési engedélyek kiadására, amely engedélyezési eljárásban az indítványozók ügyfeleknek minősültek. Vagyis a konkrét esetekben az Ör. támadott szabályozása tekinthető az indítványok alapjául szolgáló – feltételezett – alapjogi sérelemnek.

2. Az indítványozók az Ör. 31. § (3) bekezdésének 4. sz. táblázata rendelkezései alkotmányellenességének megállapítását kezdeményezték. Az Ör. kifogásolt rendelkezését a Budapest Főváros XV. Kerület Rákospalota – Pestújhely – Újpalota Önkormányzat Képviselőtestületének a Rákospalota – Pestújhely – Újpalota Városrendezési és Építési Szabályzatáról szóló 31/2000. (VII. 1.) ök. rendelet módosításáról szóló 8/2002. (II. 4.) ök. rendelete (a továbbiakban: Örm1.) 16. §-a 2002. február 4-étől, vala-

mint a Budapest Főváros XV. Kerület Rákospalota – Pestújhely – Újpalota Önkormányzat Képviselőtestületének a Rákospalota – Pestújhely – Újpalota Városrendezési és Építési Szabályzatáról szóló többször módosított 31/2000. (VII. 1.) számú önkormányzati rendelet módosításáról szóló 34/2002. (XI. 18.) sz. önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Örm2.) 8. §-a 2002. november 18-ától módosította. Az Örm2. általi módosítás alapján az indítványozók által kifogásolt beépítési mérték, illetve építménymagasság az Ör.-ben azonos mértékű lett a BVKSZ 31. § 5. számú táblázatában meghatározott értékekkel.

Az Ör.-t 2008. május 15-ével hatályon kívül helyezte Budapest Főváros XV. kerület Rákospalota, Pestújhely, Újpalota Önkormányzat Képviselő-testületének Rákospalota, Pestújhely, Újpalota Városrendezési és Építési Szabályzatáról szóló 11/2008. (V.15.) ök. rendeletének 57. § (2) bekezdése.

Az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabályi rendelkezés alkotmányellenességét nem vizsgálja, hacsak nem annak alkalmazhatósága is eldöntendő kérdés (335/B/1990. AB határozat, ABH 1990, 261, 262.). Ebben az esetben jogszabályi rendelkezés alkotmányossági vizsgálata a konkrét normakontroll két esetében, az Abtv. 38. § (1) bekezdése szerinti bírói kezdeményezés, és a 48. § szerinti alkotmányjogi panasz alapján lehetséges, mivel ezekben az esetekben az alkalmazott jogszabály alkotmányellenességének megállapítására és – ha az indítványozó különösen fontos érdeke indokolja – a konkrét ügyben való alkalmazási tilalom kimondására van lehetőség. Ezért az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a támadott rendelkezés alkotmányossági vizsgálatának nem akadály, hogy azok az indítványok elbírálásakor már nincs hatályban.

3. Az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdése alapján a helyi képviselő-testület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal. Az Étv. 18. § (1) bekezdése értelmében építési munkát végezni az e törvényben foglaltak, valamint az egyéb jogszabályok megtartásán túl, csak a helyi építési szabályzat, szabályozási terv előírásainak megfelelően szabad. Az Étv. 9. § (9) bekezdése szerint a megállapított helyi építési szabályzatban és a jóváhagyott szabályozási tervben foglaltakat az érintett közigazgatási szerveknek a hatáskörüket érintő ügyekben eljárásaik során érvényesíteniük kell.

A Rákospalota – Pestújhely – Újpalota Városrendezési és Építési Szabályzatáról szóló Ör. 2002. november 18-ig hatályos rendelkezése szerint az építési telek legnagyobb beépítési mértéke vonatkozó 35% volt. A három indítványozó által sérelmezett eljárásban az elsőfokú közigazgatási határozat 2002. július 29-én kelt, amelyet megfellebbeztek, majd a fellebbezés elutasítás után a bíróság előtt keresettel megtámadtak. Az eljárás alapjául szolgáló közigazgatási határozatban az építésügyi hatóság az Ör. 31. § (3) bekezdés 4. sz. táblázatának 2002. november 18-ig hatályos rendelkezését alkalmazta, amely rendelkezés

ellentétes a BVKSZ 31. § (14) bekezdés 5. számú táblázatában meghatározott, az építési telekre meghatározható legnagyobb megengedett, 25%-os beépítési mértékkel. Az Étv. 14. § (3) bekezdése alapján a fővárosi kerületi önkormányzat a fővárosi építési keretszabályzat keretein belül állapíthatja meg a kerület egészére vonatkozóan kerületi építési szabályzatot. Az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdése alapján a helyi képviselő-testület által a feladatkörében alkotott rendelet nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal. Az Ötv. 63/C. § (2) bekezdés eszerint pedig a kerületi képviselő-testület – a főváros általános rendezési terve szerint, annak keretei között – a kerület egészére meghatározza a kerület részletes fejlesztési programját, a kerületi alaptervet, a kerület részletes rendezési tervét és azok szabályozási előírásait, továbbá a 65/A. § (2) bekezdése alapján a kerületi képviselő-testület rendelete nem lehet ellentétes a közgyűlés rendeletével. E rendelkezésekből következően az Ör. sem lehet ellentétes a BVKSZ-szel.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Ör. 31. § (3) bekezdésének 4. sz. táblázata 2002. november 18-ig hatályos, az építési telek legnagyobb beépítési mértékére vonatkozó „35%” rendelkezése sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdését és a 44/A. § (2) bekezdését és ezért e rendelkezés alkotmányellenes volt, így az a Fővárosi Bíróság által 10.K.30.220/2003/10. számú ítélettel jogerősen lezárt perben nem alkalmazható.

4. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint, ha az indítvánnyal támadott jogszabályt vagy annak részét az Alkotmány valamely rendelkezésébe ütközőnek minősíti, és ezért azt megsemmisíti, akkor a további alkotmányi rendelkezés esetleges sérelmére – a már megsemmisített jogszabályi rendelkezéssel összefüggésben – érdemben nem vizsgálja. [44/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 203, 205.; 4/1996. (II. 23.) AB határozat, ABH 1996, 37, 44.; 61/1997. (XI. 19.) AB határozat, ABH 1997, 361, 364.; 15/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 420, 423.; 16/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 425, 429.; 29/2000. (X. 11.) AB határozat, ABH 2000, 193, 200.; 32/2005. (IX. 15.) AB határozat, ABH 2005, 329, 342–343.]

Mivel az Alkotmánybíróság az Ör. 31. § (3) bekezdésének 4. sz. táblázata 2002. november 18-ig hatályos, az építési telek legnagyobb beépítési mértékére vonatkozó „35%”, rendelkezést az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében és a 44/A. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezésekbe ütközőnek minősítette, ezért az Ör. e rendelkezésének az Alkotmány 13. §-ával és 18. §-ával való – indítványozó által vélt – ellentétét már nem vizsgálta.

5. A második alkotmányjogi panaszban a negyedik indítványozó az Ör. 31. § (3) bekezdésének 4. sz. táblázatának az épületek legnagyobb építménymagasságára vonatkozó „8 m” rendelkezése alkotmányellenességének, továbbá e rendelkezés a Fővárosi Bíróság által 10.K.30.836/2007/41. számú ítélettel jogerősen lezárt perben való alkalmazhatósága tilalmának megállapítását kérte.

te. Az indítványozó álláspontja szerint a sérelmezett rendelkezés az épületek legnagyobb építménymagasságát az L4 keretövezetben magasabb szintű jogszabályokkal ellentétesen állapította meg 8 méterben, megsértve ezzel az OTÉK 13. §-a, a 25. §-a és 111. §-a, a BVKSZ 1. §-a és 31. §-a és az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdését.

Az Alkotmánybíróság az eljárása során megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló közigazgatási hatósági ügyben az Ör. 31. § (3) bekezdésének 4. sz. táblázatának az épületek legnagyobb építménymagasságára vonatkozó rendelkezését alkalmazó elsőfokú építési engedélyt az építési hatóság 2006. szeptember 5-én, 20853/10/2006. szám alatt adta ki. Az indítványozó által sérelmezett elsőfokú építési engedély kiadásakor az Ör. 31. § (3) bekezdése 4. sz. táblázatának – Örm2.-vel módosított – 2002. november 18-tól hatályos rendelkezése szerint az épületek legnagyobb építménymagasságára vonatkozó mérték 7,5 m, amely azonos az OTÉK 25. §-ában meghatározott legnagyobb épületmagasságra vonatkozó mértékkel. Így az indítványozó által állított ellentét az OTÉK és az Ör. sérelmezett rendelkezése között nem állapítható meg.

Tény, hogy az Ör. 31. § (3) bekezdése 4. sz. táblázatának 2002. november 18-a előtt hatályos rendelkezése szerint az épületek legnagyobb építménymagasságára vonatkozó mérték 8,0 m volt, azonban az indítványozó az Alkotmányban biztosított jogainak megsértése miatt alkotmányjogi panasszal az Abtv. 48. § (1) bekezdése foglalt alapján – egyik feltételként – akkor fordulhat, ha a jogsérelme az alkotmányellenes jogszabály alkalmazása folytán következett be. Az indítványozó által indított, s a Fővárosi Bíróság által 10.K.30.836/2007/41. számú ítélettel jogerősen lezárt perben az Ör. 31. § (3) bekezdése 4. sz. táblázatának 2002. november 18-tól hatályos, az OTÉK előírásaival megegyező rendelkezése volt alkalmazható, mivel a per tárgyát képező közigazgatási hatósági ügy 2002. november 18-a után indult.

Ezért az Alkotmánybíróság az Ör. 31. § (3) bekezdése 4. sz. táblázatának az épületek legnagyobb építménymagasságára vonatkozó rendelkezése alkotmányellenességének, továbbá e rendelkezés a Fővárosi Bíróság által 10.K.30.836/2007/41. számú ítélettel jogerősen lezárt perben való alkalmazhatósága tilalmának megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt elutasította.

A határozat közzététele az Abtv. 41. §-ának rendelkezésén alapul.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 873/D/2003.

Az Alkotmánybíróság 167/2008. (XII. 18.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság állami irányítás egyéb jogi eszköze alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványok, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség tárgyában hivatalból eljárva meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság hivatalból eljárva megállapította, hogy Ráckeve Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság részét képező jogbiztonságot sértő mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet idézett elő azáltal, hogy a Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Tervről szóló 19/1998. (IX. 25.) rendeletében nem szabályozta a belterületi határvonal és a tervezett belterületi határvonal közötti területek belterületbe vonásának, a belterületi határvonal módosításának az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény szabályaival összhangban álló rendjét. Az Alkotmánybíróság ezért felhívja Ráckeve Város Önkormányzatának Képviselő-testületét, hogy jogalkotói feladatának 2009. március 31-éig tegyen eleget.

2. Az Alkotmánybíróság Ráckeve Város Önkormányzata Képviselő-testületének 161/2001. (VI. 22.) határozata, Ráckeve Város Önkormányzata Képviselő-testületének 262/2002. (XI. 29.) határozata és Ráckeve Város Önkormányzata Képviselő-testületének 271/2002. (XI. 29.) határozata alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság jelen határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az indítványozó Ráckeve Város Önkormányzata Képviselő-testületének (a továbbiakban: Képviselő-testület) 271/2002. (XI. 29.) sz. határozatát (a továbbiakban: Öh1.), valamint 262/2002. (XI. 29.) sz. határozatát (a továbbiakban: Öh2.) kérte felülvizsgálni és megsemmisíteni. Az Öh1.-ben a Képviselő-testület a ráckevei 0673/28. hrsz.-ú ingatlan belterületbe vonta. Az indítványozó álláspontja szerint az Alkotmány 42. §-ában rögzített helyi önkormányzás jogát üritette ki a Képviselő-testület, amikor a

Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Tervről szóló 19/1998. (IX. 25.) rendelet (a továbbiakban: RÉSZ) formális, megfelelő eljárásban történő módosítása helyett egyszerű határozattal vonta belterületbe a megjelölt ingatlant. Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Ét.) számos rendelkezését, ezen keresztül az Alkotmány 44/A. § (1)–(2) bekezdése, mivel a RÉSZ rendelkezései nem tükrözik a tényleges állapotot a belterületek állásáról. Az Ét. 9. § (1)–(8) bekezdéseinek alkalmazását mellőzte a Képviselő-testület, habár az Ét. 9. § (9) bekezdése azokat a településrendezés eszközei módosítása esetére is alkalmazni rendeli. Sérült továbbá az Ét. 12. § (2) bekezdés a) pontja is, ami előírja, hogy az újonnan beépítésre kerülő területekre rendeleti formát öltő szabályozási tervet kell készíteni. Az Alkotmánybíróság 42/1992. (VII. 16.) AB határozata lefektetett bizonyos elveket a belterülette nyilvánítással kapcsolatban, a Képviselő-testület ezeket is megsértette az Öh1. megalkotásával.

Az Öh2. indítványozó által sérelmezett 1. pontjában egyrészt bizonyos területeket „nem szabályozottá” kíván nyilvánítani, másrészt egy tervszűri felállításának szándékát nyilvánítja ki a Képviselő-testület. E tervszűri lesz hivatott „meghatározni a városképi szempontokat, részt venni a nem szabályozott területeken minden esetben a benyújtott tervek bírálataiban, ezzel segíteni a hivatal építéshatósági munkáját”. Az indítványozó rámutat, hogy a RÉSZ Ráckeve város teljes területére vonatkozik, ebből következően nincsen mód már szabályozott terület kivenni a szabályozottság alól. Azt is kifogásolja az indítványozó, hogy a tervszűri státusza bizonytalan. Amennyiben az önkormányzati bizottság, úgy nincsen joga egyedi építési hatósági ügyben eljárni – ahogy az Öh2. 1. pontja azt előírja. Ha az Ét. 6. § (7) bekezdése szerinti tervtanácsot kíván létesíteni az önkormányzat, ennek működési rendjét önkormányzati rendeletben kell megalkotni, építési hatósági jogköre azonban ennek a szervnek sincsen. A jogállamiság sérelmét látja az indítványozó abban, hogy a nem szabályozott besorolású területekre utólag lehet normákat hozni a támadott Öh2. alapján. E törvénysértések miatt kéri a támadott határozatok felülvizsgálatát és megsemmisítését.

Azonos indítványozó később benyújtott indítványában Ráckeve Város Önkormányzata Képviselő-testületének 161/2001. (VI. 22.) határozatát (a továbbiakban: Öh3.) is kéri megsemmisíteni. A vitatott Öh3.-ban a Képviselő-testület a ráckevei 0673/30., 0676/6., 0676/8. és 0675. hrsz.-ú ingatlanokat belterületbe vonta. Az Öh3. megsemmisítésére irányuló kérelmét gyakorlatilag az Öh1.-hez kapcsolódó indokokkal azonos tartalommal terjeszti elő az indítványozó.

Az Alkotmánybíróság a kapcsolódó indítványokat az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzetételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065., a továbbiakban: Ügyrend) 28. § (1) bekezdése alapján egyé- sítette és egységes eljárásban bírálta el.

II.

1. Az Alkotmány érintett rendelkezései:

„42. § A község, a város, a főváros és kerületei, valamint a megye választópolgárainak közösségét megilleti a helyi önkormányzás joga. A helyi önkormányzás a választópolgárok közösségét érintő helyi közügyek önálló, demokratikus intézése, a helyi közhatalomnak a lakosság érdekében való gyakorlása.”

„44/A. § (2) A helyi képviselőtestület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.”

2. Az Ét. elbírálás idején hatályos kapcsolódó szabályai:

„2. § E törvény alkalmazásában:

4. *Belterület:* a település közigazgatási területének – jellemzően a település történetileg kialakult, elsősorban összefüggő, beépített, illetőleg beépítésre szánt területeket tartalmazó – kijelölt része.”

„6. § (1) A települési (fővárosban a kerületi) önkormányzat, valamint szerveik építésügyi feladata különösen:

a) a jogszabályok keretein belül – a fővárosban a fővárosi keretszabályt és szabályozási kerettervet figyelembe véve – a településrendezési feladatkör ellátása,

(...)

(7) A települési önkormányzat egyes építésügyi feladatainak ellátásához – a főépítész vezetésével – tervtanácsot működtethet. A tervtanács működésének rendjét – a vonatkozó külön jogszabály előírásainak keretei között – az önkormányzat rendeletben állapítja meg.”

„A szabályozási terv

12. § (1) A szabályozási terv a település közigazgatási területére vagy külön-külön annak egyes – legalább telektömb nagyságú – területrészeire készülhet.

(...)

(3) A szabályozási tervnek a jóváhagyott településszerkezeti tervvel összhangban kell lennie, eltérés szükségessége esetén a településszerkezeti tervet előzetesen módosítani kell.

(4) A szabályozási tervet a szükséges vízszintes, magassági és egyéb adatokat tartalmazó olyan méretarányú térképen kell ábrázolni, hogy annak megállapításai az egyes telkekre, építési területekre és közterületekre egyértelműen értelmezhetőek legyenek.

(5) A szabályozási tervnek tartalmaznia kell:

a) a bel- és külterületek lehatárolását (belterületi határvonal),

(...)

(6) A helyi építési szabályzatot és a hozzá tartozó szabályozási tervet együtt kell alkalmazni.”

3. A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Tft.) kapcsolódó rendelkezései:

„10. § (1) Termőföld más célú hasznosításának minősül:

(...)

b) termőföld belterületbe vonása; (...)

„11. § (1) Termőföldet más célra csak kivételesen – elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevételével – lehet felhasználni.”

„15. § (1) A belterületbe vonás esetén a 9–13. §-ban foglaltakat az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Külterületi termőföld belterületbe vonása iránti kérelmet kizárólag az önkormányzat terjeszthet elő. A kérelem megalapozottságát az önkormányzatnak – az érintett földrészletek helyrajzi számaikat és a területfelhasználási célt tartalmazó – képviselő-testületi döntéssel, valamint a településszerkezeti terv kivonatával kell igazolnia. A kérelemhez az önkormányzatnak mellékelnie kell arra vonatkozó írásbeli nyilatkozatát, miszerint a földrészleteket az (5) bekezdés szerint kívánja belterületbe vonni.

(3) Belterületi, illetőleg beépítésre szánt területi felhasználásra kerülő területek folyamatosan, a településfejlésztés megvalósításától függően vonhatók a belterületbe.

(4) Belterületbe vonás iránti kérelem elbírálása során elutasítási ok lehet, ha a kérelemmel érintett termőföldek nem szomszédosak belterületi földrészletekkel, továbbá a kérelmezett, az átlagosnál jobb minőségű termőföldek mellett gyengébb minőségű termőföldek is szomszédosak belterületi földrészletekkel. E bekezdés alkalmazása során szomszédos földrészleteknek minősülnek azok a földrészletek is, amelyeket önálló helyrajzi számon nyilvántartott út (árok, csatorna) választ el a belterülettől.

(5) El kell utasítani a belterületbe vonás iránti kérelmet, ha az nem olyan földrészletekre vonatkozik, amelyeket az önkormányzat a településszerkezeti tervben meghatározott célra 4 éven belül ténylegesen felhasználni tervez.

(6) Új község alakítása, településegyesítés megszüntetése esetén a belterületbe vonás során a (2) bekezdés utolsó mondatát, továbbá a (3)–(5) bekezdés rendelkezéseit nem kell alkalmazni.”

III.

1. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy van-e hatásköre a támadott Öh1., Öh2. és Öh3. felülvizsgálatára, alkotmányellenességük esetén megsemmisítésükre.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. § *b*) pontja szerint az Alkotmánybíróság hatáskörébe jogszabály, valamint az állami irányítás egyéb jogi eszköze alkotmányellenességének utólagos vizsgálata tartozik. A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) határozza meg az állami irányítás egyéb jogi eszközeinek körét. A Jat. 46. § (1) bekezdése szerint az Országgyűlés, a Kormány, a kormánybizottságok, az önkormányzatok és az önkormányzatok szervei határozatban szabályozzák az általuk irányított szervek feladatait, a saját működésüket, és állapítják meg a feladatkörükbe tartozó terveket. A Jat. 46. § (2) bekezdése szerint a rendelkezés nem érinti az önkormányzat egyedi határozat meghozatalára vonatkozó jogát.

E törvényi szabályoknak megfelelően tehát nem minden önkormányzati határozat tartozik az állami irányítás egyéb jogi eszközei körébe. Az állami irányítás egyéb jogi eszközeinek csak azok az önkormányzati határozatok minősülnek, amelyek a Jat. 46. § (1) bekezdésében meghatározott tartalommal bírnak. E rendelkezés – terveken kívül – csak az irányított szervek feladatait, valamint az önkormányzat működését szabályozó, normatív tartalmú, a címzettek számára általános magatartási szabályt tartalmazó önkormányzati határozatokat minősíti e körbe tartozónak.

„Önmagában véve azonban az, hogy valamely aktust olyan elnevezés alatt bocsátanak ki, amelyet a Jat. a jogszabályok vagy az állami irányítás egyéb jogi eszközei megjelölésére használ, még nem szükségképpen alapozza meg az adott aktus felülvizsgálatára nézve az Alkotmánybíróság hatáskörét. A hatáskör vizsgálatánál nem az aktus elnevezése, hanem a benne foglalt rendelkezések jogi jellege az irányadó.” [52/1993. (X. 7.) AB végzés, ABH 1993, 407, 408.] Az Alkotmánybíróságnak tehát hatásköre vizsgálata során abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az indítványozó által támadott Öh1. és Öh2. minősíthető-e „normatív tartalmú” aktusnak.

Az Öh1.-ben a ráckevei 0673/28. hrsz.-ú ingatlan vonja belterületbe a Képviselő-testület; a határozat egyedi, egy ingatlanra vonatkozó, egyszeri aktust tartalmaz, így normatív tartalommal nem bír.

Az Öh2.-ben egy „tervszíri” felállításának szándékát nyilvánítja ki a Képviselő-testület, sem jogokat, sem kötelezettségeket közvetlenül nem állapít meg. Utóbb a Képviselő-testületnek a Ráckeve Város Településrendezési és Építészeti-Műszaki Tervtanácsának létrehozásáról és működési rendjének megállapításáról szóló 33/2004. (XII. 20.) rendelete önkormányzati rendeleti formában létrehozta az Öh2.-ben megalapítani szánt tervtanácsot és megalkotta eljárási rendjét is. Maga az Öh2. tekintetében így normatív tartalom nem állapítható meg.

Az Öh3.-ban a ráckevei 0673/30., 0675., a 0676/6. és 0676/8. hrsz.-ú ingatlanokat vonja belterületbe a Képviselő-testület, akként hogy a kialakuló 8500. és 8501. hrsz.-ú ingatlanokat lakótelek céljára hasznosíthatónak nyilvánítja és a 8502. hrsz.-ú földrészletet pedig út céljára – kártérítés nélkül – veszi igénybe. A határozat – az Öh1.-gyel azonosan – egyedi, meghatározott ingatlanra vonatkozó, egyszeri aktust tartalmaz, így normatív tartalommal nem bír.

Mivel az Alkotmánybíróság sem az Öh1. és az Öh2., sem az Öh3. tekintetében nem állapította meg azok normatív tartalmát, a megsemmisítésükre irányuló indítványokat az Ügyrend 29. § *b*) pontjára figyelemmel – érdemi vizsgálat nélkül – visszautasította. A Képviselő-testület határozata törvénysértés esetén a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 99. § (2) bekezdés *b*) pontja szerint bíróság előtt támadható meg.

2. Az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata során hivatalból észlelte, hogy a Képviselő-testület nem alkotta

meg azt a rendeletet, amely megfelelő eljárásban és jogszabályi formában rendezte volna a RÉSZ hatályos állapota szerint a belterület határán kívül, de a tervezett belterületi határ vonalán belül fekvő egyes ráckevei ingatlanok belterületbe vonásának rendjét.

2.1. Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására vonatkozó hatáskörét az Abtv. 49. §-a szabályozza. Az Abtv. 49. §-a alapján mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására akkor kerülhet sor, ha a jogalkotó szerv a jogszabályi felhatalmazásból eredő jogalkotói feladatát elmulasztotta, és ezzel alkotmányellenességet idézett elő. Az említett törvényi rendelkezés alkalmazása során a két feltételnek – a mulasztásnak és az ennek folytán előidézett alkotmányellenes helyzetnek – együttesen kell fennállni. [1395/E/1996. AB határozat, ABH 1998, 667, 669.] Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata szerint a jogalkotó szerv jogalkotási kötelezettségét konkrét jogszabályi felhatalmazás hiányában is köteles teljesíteni, ha az alkotmányellenes helyzet – a jogi szabályozás iránti igény – annak következtében állt elő, hogy az állam jogszabályi úton beavatkozott bizonyos életviszonyokba, és ezáltal az állampolgárok egy csoportját megfosztotta alkotmányos jogai érvényesítésének a lehetőségétől. [22/1990 (X. 16.) AB határozat, ABH 1990, 83, 86.] Az Alkotmánybíróság akkor is mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapít meg, ha az alapjog érvényesüléséhez szükséges jogszabályi garanciák hiányoznak. [37/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 227, 231.] Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányértést nemcsak akkor állapít meg, ha az adott tárgykörre vonatkozóan semmilyen szabály nincs [35/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 204, 205.], hanem akkor is, ha az adott szabályozási koncepción belül az Alkotmányból levezethető tartalmú jogszabályi rendelkezés hiányzik. [22/1995. (III. 31.) AB határozat, ABH 1995, 108, 113.; 29/1997. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1997, 122, 128.] A szabályozás hiányos tartalmából eredő alkotmányértést mulasztás megállapítása esetében is a mulasztás vagy a kifejezett jogszabályi felhatalmazáson nyugvó, vagy ennek hiányában, a feltétlen jogszabályi rendezést igénylő jogalkotói kötelezettség elmulasztásán kell, hogy alapuljon. [4/1999. (III. 31.) AB határozat, ABH 1999, 52, 57.]

2.2. Az Ét. érintett szabályai, különösen a szabályozási tervre vonatkozó 12. § (5) bekezdése előírja, hogy a szabályozási tervnek tartalmaznia kell a bel- és külterületek lehatárolását (belterületi határvonal). A szabályozási tervnek a jóváhagyott településszerkezeti tervvel összhangban kell lennie, eltérés szükségessége esetén a településszerkezeti tervet előzetesen módosítani kell [Ét. 12. § (3) bekezdés]. A szabályozási tervre – mint a településrendezés egyik eszközére – jogok és kötelezettségek alapíthatók, ezért az Ét. 12. § (4) bekezdése szerint a „szabályozási tervet a szükséges vízszintes, magassági és egyéb adatokat tartalmazó olyan méretarányú térképen kell ábrázolni, hogy annak megállapításai az egyes telkekre, építési terü-

letekre és közterületekre egyértelműen értelmezhetőek legyenek”. A településrendezés céljait és követelményeit meghatározó Ét. 8. §-a részletesen előírja, hogy milyen feltételek megléte esetén lehet valamely területet belterületté nyilvánítani, milyen szempontok figyelembe vétele elengedhetetlen a településrendezés, így a belterületté nyilvánítás elrendelése esetén. A településrendezés általános szabályait tartalmazó Ét. 9. § (1)–(8) bekezdései meghatározzák továbbá azt az eljárást, amely szigorú betartása kötelező egy településrendezési eszköz elfogadására nézve. Az Ét. 9. § (7) bekezdése szerint a településrendezési eszköz nem fogadható el az előírt véleményeztetési eljárások lefolytatása nélkül. A rendelkezés célja, hogy az érintett területen jelentkező állampolgári és egyéb érdekek átfogó figyelembevételre biztosított legyen. A törvény ezért előírja a településrendezés folyamatába az érdekeltek kétlépcsős megoldással történő bevonását. A részvétel lehetőséget ad az érintettek számára településük fejlődésének, rendezésének tényleges és érdemi alakítására. Az Ét. 9. § (9) bekezdésének második mondata pedig kiterjeszti az egyeztetési eljárás szabályainak kötelező hatályát a településrendezési eszköz módosítására is: „Az (1)–(9) bekezdésben foglalt rendelkezéseket a (10) bekezdésben foglalt kivételekkel a településrendezési eszköz módosítása esetén is alkalmazni kell.” [Az Ét. 9. § (10) bekezdésében megfogalmazott kivételek a 2008. szeptember 1-jét követően indult eljárásokban alkalmazhatók.] „A településrendezési eszköz módosítása esetén a 9. § (3) bekezdés szerinti véleményeztetés elhagyható, ha a) a módosítás *aa*) nem érinti a település fő infrastruktúra hálózatát, alapvető zöldfelületi rendszerét, morfológiáját, védett természeti értékeit, a kulturális örökség védelmét és nem növeli felhasználási intenzitását, *ab*) területfelhasználási változást nem jelent, és *ac*) már a 9. § (2) bekezdés szerinti véleményeztetéshez részletesen kidolgozásra került és véleményeztetés megtörtént, vagy *b*) a módosítás elírás vagy számítási hiba javítása érdekében történik.” (Ét. 9/A. §)

Az Alkotmánybíróság 42/1992. (VII. 16.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) – a korábbi építési szabályok tükrében – vizsgálta Vonyarcvashegy Község Önkormányzatának azt a rendeletét, amely nem a rendezési terv módosításával, hanem külön rendeletben intézkedett egyes területek belterületbe vonásáról. E határozatában az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy a belterületbe vonásra csak a rendezési terv rendeleti úton történő módosításával kerülhet sor. „A belterületi határvonal megállapításának az általános rendezési tervhez kötöttségét az indokolja, hogy a rendezési terv elfogadása, módosítása során nem csak a belterület határvonaláról határoz a képviselő-testület, hanem meghatározza a belterületbe vont területek rendeltetését, a területfelhasználás módját is. A döntésnek ez módja azt hivatott biztosítani, hogy csak határozott, megalapozott fejlesztési, területfelhasználási célok érdekében kerüljön sor mezőgazdasági rendeltetésű külterületi területek belterületbe vonására.” (Abh., ABH 1992, 369, 371.) Az Abh. megállapította továbbá, hogy „a képviselő-testület törvénysértést követett el akkor, amikor nem az általa-

nos rendezési terv módosításával döntött a belterületi határvonal megállapításáról. A törvénysértés ebben az esetben nem csupán alaki jellegű, nem pusztán abban áll, hogy a képviselő-testület nem a jogszabály által meghatározott formában gyakorolta hatáskörét. A rendezési tervezéstől független rendeleti formában történő szabályozás ebben az esetben azt eredményezte, hogy a képviselő-testület kivonta döntését az általános rendezési tervek elfogadásához előírt garanciális szabályok alól.” (Abh., ABH 1992, 369, 370–371.)

Jelen ügyben a Képviselő-testület egyes ráckevei ingatlanok belterületbe vonása tekintetében teljes egészében mellőzte az Ét. szabályainak megfelelő, a RÉSZ módosítását is magába foglaló eljárást, jogszabályi formát.

„A jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam – s elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. Vagyis a jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. Ezért alapvetőek a jogbiztonság szempontjából az eljárási garanciák. Csak formalizált eljárás szabályainak követésével keletkezhet érvényes jogszabály, csak az eljárási normák betartásával működnek alkotmányosan a jogintézmények.” [9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 59, 65.]

A Képviselő-testület azáltal, hogy a belterületbe vonásra tervezett ráckevei ingatlanok belterületbe vonásánál mellőzte az Ét., különösen annak 9. §-ában meghatározott eljárási szabályok megtartásával hozott önkormányzati rendelet, mint jogszabály megalkotását, megsértette az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, a jogállamból eredő jogbiztonságot. Ezen alkotmányi rendelkezés alapján jogszabály csak formalizált eljárás – jelen esetben az Ét. anyagi és eljárási szabályainak megtartásával – keletkezhet. Az Ét. általános településrendezési szabályainak célja, hogy a formalizált eljárás során megfelelően becsatornázzák az érintett állampolgárok és hatóságok véleményét, hivatalos álláspontjait és csak ezek kellő figyelembe vételével, a szabályozási terv módosításával legyen a belterületi határvonal módosítható. Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy csak ez az eljárás garantálja az Ét. 8. §-ában foglalt célok és követelmények kellő megtartását is. Az Ét. 9. § (9) bekezdése kifejezetten előírja továbbá, hogy – a (10) bekezdésben meghatározott kivételtől eltekintve – a településrendezési eszköz módosítása esetén is alkalmazni kell a formális jogalkotási eljárási szabályokat.

Az Ét. 12. § (4) bekezdése továbbá azt is előírja, hogy a szabályozási tervet olyan méretarányú terven kell ábrázolni, amely egyes telkekre is egyértelműen értelmezhetővé teszi azt. A rendelkezés célja, hogy a szabályozási terv alapján minden egyes ingatlan tulajdonosa kétséget kizáró módon megismerhesse az ingatlanhoz kapcsolódó jogokat és kötelezettségeket. Az Alkotmánybíróság megvizsgálta a ráckevei 0673/28., 0673/30., 0675., 0676/6. és 0676/8.

hrsz.-ú ingatlanok RÉSZ illetőleg az ingatlan-nyilvántartás által tanúsított jogi helyzetét. Az ingatlanok a belterületi határvonalon kívül fekszenek, egyik oldalról a „Szabályozási vonal 2”, másik oldalról a „Tervezett belterületi határ” határolja azokat. Az Ét. 12. § (5) bekezdés a) pontja szerint a szabályozási tervnek tartalmaznia kell a bel- és külterületek lehatárolását, a RÉSZ 6. § (3) bekezdése szerint a belterület határvonalát az SZT rögzíti (értsd: Szabályozási Terv). Sem az Ét., sem a RÉSZ nem fűz ugyanakkor jogi hatásokat a tervezett belterületi határvonalhoz, vagyis az Öh1.-gyel és az Öh3.-mal belterületbe vonni szánt ingatlanok a szabályozási terv, mint a jogok és kötelezettségek tanúsítására alkalmas jogszabály szerint továbbra is külterületen fekszenek. Ugyanakkor a ráckevei 0673/28., 0673/30., 0675., 0676/6. és 0676/8. hrsz.-ú ingatlanok az ingatlan-nyilvántartási hatóság által kibocsátott közhiteles tulajdoni lap-másolat szerint egytől-egyig megszűntek, belterületbe csatolás miatt. Jelen döntés meghozatalának idején: a 0673/28. hrsz.-ú ingatlan 8503. hrsz. alatt, belterületként van nyilvántartva; a 0673/30. hrsz.-ú ingatlan beolvadt a 0676/8. hrsz.-ú ingatlanba, együttesen a 8501. hrsz. alatt lettek belterületbe csatolva; a 0676/6. hrsz.-ú ingatlan 8500. hrsz. alatt belterületként van nyilvántartva; végül a 0675. hrsz.-ú ingatlan 8502. hrsz. alatt lett belterületbe csatolva. Az ingatlan-nyilvántartás, mint közhiteles nyilvántartás [az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Inyvtv.) 5. §] tanúsága szerint az eljárásban érintett ingatlanok belterületnek minősülnek.

A jogszabályi formát öltő RÉSZ és a közhiteles ingatlan-nyilvántartás különböző adatokat tartalmaz, jogokat tanúsít az eljárásban vizsgált ingatlanok tekintetében, így az ingatlanok tulajdonosai (és senki más) számára nem állapíthatók meg egyértelműen az ingatlanokhoz kapcsolódó építési-igazgatási jogosultságok és kötelezettségek.

Az ingatlan-nyilvántartás kapcsán az Alkotmánybíróság kifejtette: „Az ingatlan-nyilvántartás – mint a nemzeti ingatlanvagyon leltára – egyebek között csak akkor tudja betölteni rendeltetését, ha az a közhitelesség és a nyilvánosság elve alapján működik. Az ingatlan-nyilvántartás közhitelessége és nyilvánossága az Alkotmány 13. § (1) bekezdésében deklarált tulajdonhoz való jog – közelebbről az ingatlantulajdonhoz való jog – egyik garanciális biztosítója. Mivel az ingatlan-nyilvántartás az ingatlanra vonatkozó jogok és tények nyilvántartására, sőt gyakran a jogok létrehozására is szolgál, az ingatlanforgalom alapvető garanciája a nyilvántartás nyilvánossága.” [15/1995. (III. 13.) AB határozat, ABH 1995, 88, 90.]

A Képviselő-testület azáltal, hogy nem szabályozta a belterületi határvonalon kívül, de a tervezett belterületi határvonalon belül fekvő ingatlanok belterületbe vonásának az Ét. szabályaival összhangban álló rendjét, megsértette a jogállami jogbiztonságot, valamint az Alkotmány 13. § (1) bekezdésében szabályozott tulajdonhoz való jogot. Lehetővé tette ugyanis olyan helyzet kialakulását, ahol a RÉSZ szerinti (törvényes) belterületi határvonalon kívül fekvő ingatlanok jogi helyzete – a Képviselő-testület

belterületbe vonásról rendelkező határozatait; a RÉSZ-ben szereplő határvonal tényleges módosításának elmaradása folytán; valamint az ezekkel ellentétes jogállást tanúsító ingatlan-nyilvántartási határozatok, tulajdoni lap-másolatok közhiteles adatai miatt – bizonytalan mind az ingatlanok tulajdonosai, mind pedig rajtuk kívül álló harmadik személyek számára. Az ingatlan-nyilvántartási hatóság határozatai és a RÉSZ egymásnak ellentmondó jogi helyzetet tanúsítanak az ingatlanok tekintetében, amely ellentmondó állami cselekmények miatt sérül a jogbiztonság. Sérül továbbá a tulajdonhoz való jog is, mivel annak egyik garanciális biztosítója: az ingatlan-nyilvántartás közhitelessége üresedhet ki a Képviselő-testület jogalkotói mulasztásával, a jogszerű és Ét.-nek megfelelő belterületbe vonás elmaradásával. Ez utóbbi mulasztásnak pedig az az okozója, hogy Képviselő-testület nem szabályozta annak garanciális rendjét, hogy a tervezett belterületi határvonalon belül, de a tényleges belterületi határvonalon kívül fekvő területeket az Ét.-nek megfelelő eljárásban miként vonja belterületbe.

Erre tekintettel az Alkotmánybíróság hivatalból eljárva megállapította, hogy egyes ráckevei ingatlanok belterületbe vonása tekintetében a Képviselő-testület mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet követett el, amikor a RÉSZ-ben nem szabályozta a belterületi határvonal és a tervezett belterületi határvonal közötti területek belterületbe vonásának, a belterületi határvonal módosításának az Ét. szabályaival összhangban álló rendjét. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 49. § (1) bekezdésének megfelelően, határidő tűzésével felhívta a Képviselő-testületet jogalkotási kötelezettségének teljesítésére.

Az Alkotmánybíróság a határozatnak a Magyar Közlönyben történő közzétételét a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására tekintettel rendelte el.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 155/B/2003.

**Az Alkotmánybíróság
168/2008. (XII. 18.) AB
végzése**

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés

hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 301/2008. (X. 3.) OVB határozata ellen benyújtott kifogást érdemi vizsgálat nélkül visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a végzését a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

1. Magánszemély 2008. szeptember 9-én országos népszavazási kezdeményezés tárgyában aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB) hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt:

„Egyet ért-e Ön azzal, hogy a Magyar Köztársaságban egy új Alkotmány legyen?”

Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését a 301/2008. (X. 3.) OVB határozatával az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 10. § b) pontja alapján megtagadta. Az OVB a határozat indokolásában hivatkozott a 25/1999. (VII. 7.) AB határozatra, melyben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy „alkotmánymódosítás csak az Alkotmányban előírt eljárási rendben [Alkotmány 24. § (3) bekezdés] történhet, az Alkotmány módosítására irányuló kérdésben választópolgárok által kezdeményezett népszavazásnak nincs helye”.

2. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján a kezdeményező kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz a 301/2008. (X. 3.) OVB határozat ellen. A kifogással érintett határozat a Magyar Közlöny 2008. évi 142. számában, 2008. október 3-án jelent meg. A kifogás 2008. október 13-án, vagyis a törvényes határidőn belül érkezett az OVB-hez.

A kifogás benyújtója szerint a Magyar Köztársaság törvényei – így az Alkotmány is – törvényesek ugyan, de nem egyeztethetőek össze a jogállamisággal, a demokráciával, valamint az emberi méltósággal, azonban egyebekben beadványában az Alkotmánybíróság számára is értékelhető érveket nem ad elő.

3. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkot-

mánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el.

Az Abtv. 22. § (2) bekezdése szerint az indítványnak tartalmaznia kell a kérelem alapjául szolgáló okot. A Ve. 77. § (2) bekezdés *a*) és *b*) pontja szerint a kifogásnak tartalmaznia kell a jogszabálysértés megjelölését és annak bizonyítékait. A 77. § (5) bekezdése szerint a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha az elkésett, vagy nem tartalmazza a 77. § (2) bekezdés *a*)–*b*) pontjában foglaltakat. [85/2008. (VI. 13.) AB végzés, ABK 2008. június, 945.] A kifogás benyújtója az OVB határozattal szemben nem fogalmazta meg, hogy azt miért tartja jogszabálysértőnek, és nem jelölt meg azzal kapcsolatban konkrét jogsértést sem, így a kifogás nem tekinthető érdemben elbírálhatónak. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság a tartalmi követelményeknek meg nem felelő kifogást az Abtv. 22. § (2) bekezdése, valamint a Ve. 116. §-ában és 77. § (5) bekezdésében foglaltak alapján érdemi vizsgálat nélkül visszautasította.

Az Alkotmánybíróság a végzés közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Bragyova András* s. k.,
alkotmánybíró előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., *Dr. Kiss László* s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k., *Dr. Lévay Miklós* s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1191/H/2008.

Az Alkotmánybíróság 169/2008. (XII. 18.) AB végzése

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 302/2008. (X. 3.) OVB határozata ellen benyújtott kifogást érdemi vizsgálat nélkül visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a végzését a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

1. Magánszemély 2008. szeptember 9-én országos népszavazási kezdeményezés tárgyában aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB) hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt:

„Egyet ért-e Ön azzal, hogy a Magyar Köztársaságban előrehozott választás legyen?”

Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését a 302/2008. (X. 3.) OVB határozatával az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 10. § *a*) pontja alapján megtagadta. Az OVB a határozat indokolásában az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdés *d*) pontjára hivatkozott, mely szerint az országgyűlési képviselők választását a köztársasági elnök tűzi ki, illetve hivatkozott az Alkotmány 28/B. § (1) bekezdésére is, melynek megfelelően országos népszavazás tárgya csak az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet.

2. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján a kezdeményező kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz a 302/2008. (X. 3.) OVB határozat ellen. A kifogással érintett határozat a Magyar Közlöny 2008. évi 142. számában, 2008. október 3-án jelent meg. A kifogás 2008. október 13-án, vagyis a törvényes határidőn belül érkezett az OVB-hez.

A kifogás benyújtója szerint sajnálatos, hogy az országgyűlési képviselők nem az ország és a választók érdekeit képviselik, azonban egyebekben beadványában az Alkotmánybíróság számára is értékelhető érveket nem ad elő.

3. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. § *h*) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el.

Az Abtv. 22. § (2) bekezdése szerint az indítványnak tartalmaznia kell a kérelem alapjául szolgáló okot. A Ve. 77. § (2) bekezdés *a*) és *b*) pontja szerint a kifogásnak tartalmaznia kell a jogszabálysértés megjelölését és annak bizonyítékait. A 77. § (5) bekezdése szerint a kifogást

érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha az elkésett, vagy nem tartalmazza a 77. § (2) bekezdés *a)–b)* pontjában foglaltakat. [85/2008. (VI. 13.) AB végzés, ABK 2008. június, 945.] A kifogás benyújtója az OVB határozattal szemben nem fogalmazta meg, hogy azt miért tartja jogszabálysértőnek, és nem jelölt meg azzal kapcsolatban konkrét jogsértést sem, így a kifogás nem tekinthető érdemben elbírálnak. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság a tartalmi követelményeknek meg nem felelő kifogást az Abtv. 22. § (2) bekezdése, valamint a Ve. 116. §-ában és 77. § (5) bekezdésében foglaltak alapján érdemi vizsgálat nélkül visszautasította.

Az Alkotmánybíróság a végzés közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k., *Dr. Lévay Miklós s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1192/H/2008.

Az Alkotmánybíróság 170/2008. (XII. 18.) AB végzése

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 300/2008. (X. 3.) OVB határozata ellen benyújtott kifogást érdemi vizsgálat nélkül visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 300/2008. (X. 3.) OVB határozatával a magánszemély által benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy az évi rendszeres nyugdíjemelések ne százalékos formában hanem egy adott azonos fix összegű emelés formájában legyen?”

Az OVB határozatának indokolásában megállapította, hogy a kezdeményezés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglaltaknak, amely szerint a népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni. Mind a jogalkotó, mind a választópolgárok számára megnehezíti a kérdés értelmezését, hogy az egyes mondatrészek egyeztetése nem megfelelő. Emellett az „egy adott azonos fix összegű emelés” szövegrészből egy eredményes népszavazás esetén nem derülne ki egyértelműen, hogy a jogalkotónak milyen jogalkotási feladata van.

II.

Az OVB határozata a Magyar Közlöny 2008. évi 142. számában, 2008. október 3-án jelent meg. A határozat ellen a törvényes határidőn belül, október 13-án, kifogást nyújtottak be.

A kifogást tevő beadványában az Alkotmánybíróságtól a népszavazási kezdeményezésének támogatását kérte, hogy „döntsön a Nép”. A népszavazást kezdeményező az általa vélt átlagos, az alacsony és a magas nyugdíj százalékos emelésének összegét számolta ki, a kérdés egyértelműségét nem igazolva.

Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. § *h)* pontja alapján a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörében jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el.

A kifogás benyújtója nem állította, hogy az OVB határozata jogszabálysértő, nem jelölt meg azzal kapcsolatban konkrét jogsértést. Az Abtv. 22. § (2) bekezdése szerint az indítványnak tartalmaznia kell a kérelem alapjául szolgáló okot. A Ve. 77. § (2) bekezdés *a)* és *b)* pontja szerint a kifogásnak tartalmaznia kell a jogszabálysértés megjelölését és annak bizonyítékait. A 77. § (5) bekezdése alapján a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha az

elkésett, vagy nem tartalmazza a 77. § (2) bekezdés *a)–b)* pontjában foglaltakat. [85/2008. (VI. 13.) AB végzés, ABK 2008. június, 945.; 140/2008. (XI. 20.) AB végzés, MK 2008. 164. szám, 20314.]

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogás nem tekinthető érdemben elbíráhatóknak, mivel az a törvényben előírt követelményeknek nem felel meg. Az Alkotmánybíróság a tartalmi feltételeknek meg nem felelő kifogást az Abtv. 22. § (2) bekezdésében, valamint a Ve. 116. §-ában, 77. § (5) bekezdésében foglaltak alapján érdemi vizsgálat nélkül visszautasította.

Az Alkotmánybíróság a végzés közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Bragyova András* s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., *Dr. Kiss László* s. k.,
alkotmánybíró előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k., *Dr. Lévay Miklós* s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1190/H/2008.

VIII. Az Országgyűlés, a köztársasági elnök, a Kormány és a Kormány tagjainak határozatai

A Kormány határozatai

A Kormány 1083/2008. (XII. 18.) Korm. határozata

a Kossuth- és Széchenyi-díj Bizottság tagjainak kinevezéséről

A Kormány a Kossuth-díj, a Széchenyi-díj adományozásának rendjéről, valamint a Magyar Köztársaság Kiváló

Művésze, a Magyar Köztársaság Érdemes Művésze, a Magyar Köztársaság Babérkoszorúja díj alapításáról és adományozásáról szóló 271/2008. (XI. 18.) Korm. rendelet 9. § (3) bekezdése *c)–d)* pontja alapján

Bogsch Erik Széchenyi-díjas vegyészmérnököt, gazdasági mérnököt, a Richter Gedeon Nyrt. vezérigazgatóját,

Damjanovich Sándor Széchenyi-díjas biofizikust, az MTA r. tagját, a Debreceni Egyetem OEC ÁOK Biofizikai és Sejtbiológiai Intézet egyetemi tanárát, professor emeritust,

Daróczy Zoltán Széchenyi-díjas matematikust, az MTA r. tagját, a Debreceni Egyetem egyetemi tanárát,

Glatz Ferenc Széchenyi-díjas történészt, az MTA r. tagját, az MTA Történettudományi Kutatóintézete kutatóprofesszorát,

Horn Péter Széchenyi-díjas mezőgazdászt, az MTA r. tagját, a Pannon Egyetem rektor emeritusát,

Kincses Veronikát, a Magyar Állami Operaház Kossuth-díjas operaénekesét, Érdemes Művészt,

Koltai Lajos Kossuth-díjas operatört, rendezőt, Érdemes Művészt,

Marosi Ernő Széchenyi-díjas művészettörténészt, az MTA r. tagját, az Eötvös Loránd Tudományegyetem egyetemi tanárát, az MTA Művészettörténeti Kutatóintézete kutatóprofesszorát,

Molnár Piroskát, a Nemzeti Színház Kossuth-díjas színművészt, Kiváló Művészt,

Ormos Mária Széchenyi-díjas történészt, az MTA r. tagját, a Pécsi Tudományegyetem professor emeritusát

a Kossuth- és Széchenyi-díj Bizottság tagsági teendőinek ellátására felkéri;

Bálint András Kossuth-díjas színművészt, rendezőt, Érdemes Művészt, a Radnóti Színház igazgatóját

a Színház- és Filmművészeti Albizottság,

Detrekői Ákos Széchenyi-díjas mérnököt, az MTA r. tagját, egyetemi tanárt, a Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács elnökét

a Műszaki Alkalmazott Tudományok, Elektronikai és Informatikai Albizottság,

Hetényi Magdolna Széchenyi-díjas geokémikust, az MTA r. tagját, a Szegedi Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárát

a Természettudományok Alaptudományai, Földtudományi, Környezet- és Természetvédelmi Albizottság,

Komlós Péter kétszeres Kossuth-díjas hegedűművész, Kiváló Művész, a Bartók Vonósnégyes tagját

a Zene- és Táncművészeti Albizottság,

Ludassy Mária Széchenyi-díjas filozófust, filozófia-történészt, az Eötvös Loránd Tudományegyetem egyetemi tanárát

a Társadalomtudományi Albizottság,

Maurer Dóra Kossuth-díjas képzőművészt, a Magyar Képzőművészeti Egyetem professor emeritusát

a Képző-, Fotó- és Iparművészeti Albizottság,

Nagy János Széchenyi-díjas mezőgazdászt, az MTA doktorát, a Debreceni Egyetem Agrár- és Műszaki Tudományok Centruma elnökét, egyetemi tanárt, a Nemzeti Vagyongazdálkodási Tanács elnökét

a Biológiai és Agrártudományi Albizottság,

Radnóti Sándor Széchenyi-díjas esztétát, kritikust, az MTA doktorát, az Eötvös Loránd Tudományegyetem egyetemi tanárát

az Irodalmi Albizottság,

Reimholz Péter Kossuth-díjas építészt, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem egyetemi tanárát

az Építészeti, Település- és Területfejlesztési Albizottság,

Romics László Széchenyi-díjas orvost, az MTA r. tagját, a Semmelweis Egyetem III. Belgyógyászati Klinika egyetemi tanárát, főigazgatót

az Orvostudományi Albizottság

elnöki teendőinek ellátásával – hároméves időtartamra – megbízza.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány tagjainak határozatai

A külügyminiszter 51/2008. (XII. 18.) KüM határozata

a Magyar Köztársaságnak a Meteorológiai Műholdak Hasznosításának Európai Szervezete kiváltságairól és mentességeiről szóló Jegyzőkönyvéhez való csatlakozásáról szóló 2008. évi LIV. törvény 2–3. §-a hatálybalépéséről

A 2008. évi LIV. törvénnyel a Magyar Közlöny 2008. október 10-ei 144. számában kihirdetett, a Meteorológiai Műholdak Hasznosításának Európai Szervezete kiváltságairól és mentességeiről szóló Jegyzőkönyv a 24. cikk 4. bekezdése értelmében a csatlakozó államok vonatkozásában a csatlakozási okirat letétbe helyezését követő 30. (harmincadik) napon lép hatályba.

A csatlakozási okirat letétbe helyezésére 2008. november 7-én került sor a Svájci Államszövetség Kormányánál.

A fentiekre tekintettel, összhangban a 2008. évi törvény 4. §-ának (3) bekezdésével megállapítom, hogy a Meteorológiai Műholdak Hasznosításának Európai Szervezete kiváltságairól és mentességeiről szóló Jegyzőkönyv, valamint a Magyar Köztársaságnak a fenti Jegyzőkönyvhöz való csatlakozásáról szóló 2008. évi LIV. törvény 2–3. §-ai 2008. december 7-én, azaz kettőezer-nyolc december hetedikén léptek hatályba.

Dr. Göncz Kinga s. k.,
külügyminiszter

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra és elektronikus kiadványokra szóló előfizetésüket folyamatosan tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2009. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel). Értesítjük továbbá Önöket, hogy 2009. január 1-jétől – az Eitv. összevonásra vonatkozó rendelkezéseit figyelembe véve – egyes lapoknál is változásokra kell számítani. Kérjük, hogy az esetleges módosítást (cím- és példányszámváltozás) szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni. Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be. Készpénzes befizetés kizárólag a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó ügyfélszolgálatán (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehetséges. (Levél cím: Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, 1394 Budapest, 62. Pf. 357. Fax: 318-6668).

A 2009. évi előfizetési díjak

(Az árak az áfát tartalmazzák.)

Magyar Közlöny	151 452 Ft/év	Szociális és Munkaügyi Közlöny	39 564 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	27 972 Ft/év	Oktatási és Kulturális Közlöny	31 500 Ft/év
Belügyi Közlöny	39 564 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	45 108 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	39 564 Ft/év	Ügyészségi Közlöny	9 324 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	27 468 Ft/év	L'udové noviny	7 308 Ft/év
		Neue Zeitung	7 056 Ft/év

A MAGYAR HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR (DVD)

hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteményének 2009. évi éves előfizetési díjai

(Áraink a 20%-os áfát tartalmazzák.)

Önálló változat	97 200 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	351 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	171 600 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	459 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	216 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	780 000 Ft

AZ EU-JOGSZABÁLYTÁR (DVD)

Az Európai Unió Jogszabályai gyűjteményének 2009. évi éves előfizetési díjai

(Áraink a 20%-os áfát tartalmazzák.)

Önálló változat	86 400 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	312 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	156 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	408 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	192 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	708 000 Ft

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2008-as évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti külalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően.

Ára: 18 480 Ft + áfa.

A Magyar Közlönyt szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével. A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Petrétei József. A szerkesztésért felelős: dr. Tordai Csaba. Budapest V., Kossuth tér 1–3.

Kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó. Felelős kiadó: dr. Kodela László elnök-vezérigazgató.

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu. Telefon: 266-9290.

A papír alapon terjesztett Magyar Közlöny a kormányzati portálon közzétett hiteles elektronikus dokumentum oldalhú másolata.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó a FAMA ZRt. közreműködésével.

Telefon: 235-4554, 266-9290/240, 241 mellék. Terjesztés: tel.: 317-9999, 266-9290/245 mellék.

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny

Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgá-

latán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2008. évi éves előfizetési díj: 121 212 Ft. Egy példány ára: 250 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána +8 oldalanként +215 Ft.

HU ISSN 0076—2407

08.3761 – Nyomja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert igazgató.

Előfizetési bankszámlaszám: MKB Bank 10300002–20377199–70213285